

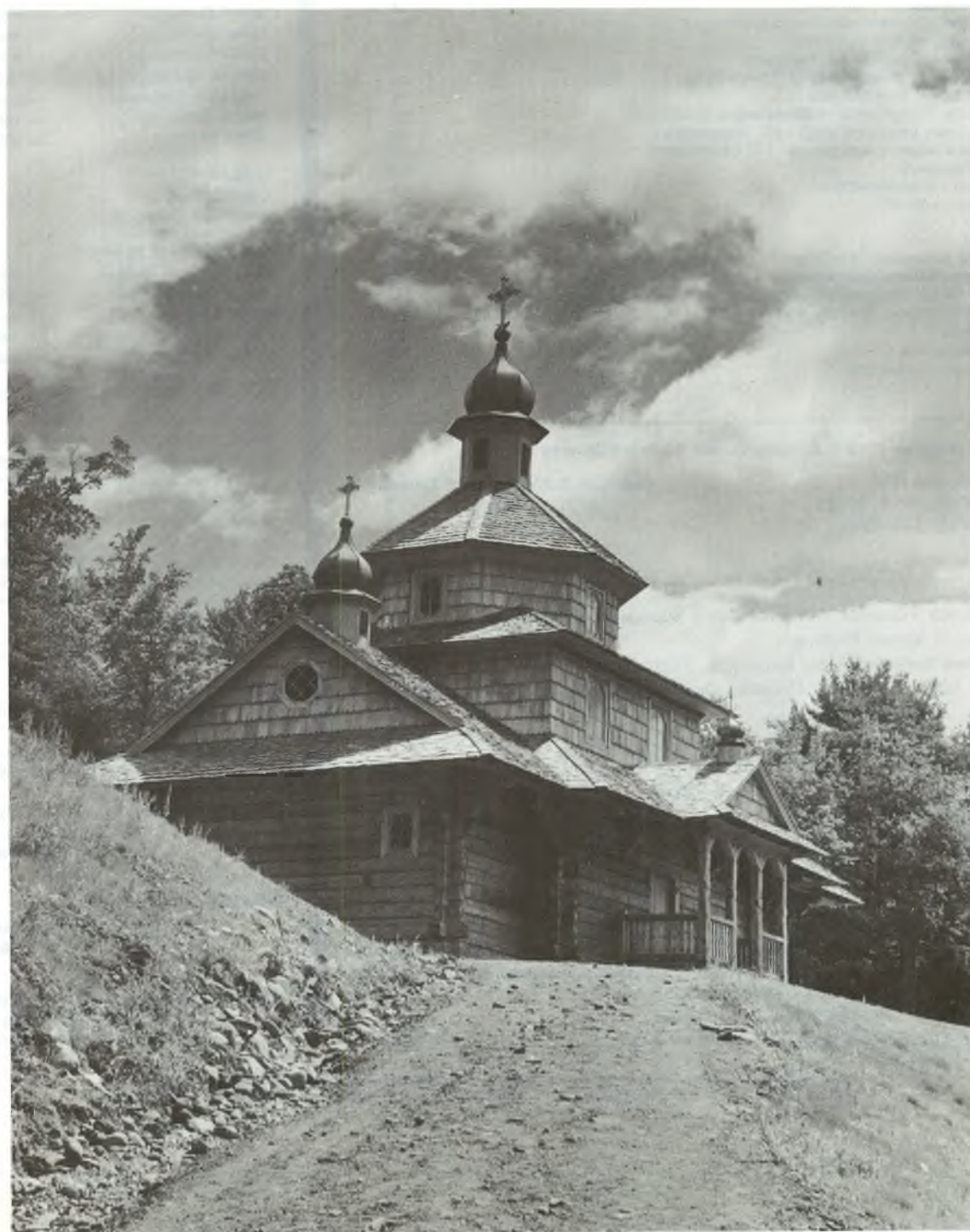
ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7

JULY-AUG. No. 7 1976

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIII Ч. 7 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ JULY-AUG. No. 7 Vol. XXXIII

200-ліття — 100-ліття	1
Г. Мазуренко: В коловороті народжень	1
Звернення СУА до Папи Павла VI	2
О. Климишин: Родина — основна клітина нації	2
Пожвавлення зовнішніх зв'язків	3
І. Савицька: Народження дитинки	5
Наша обкладинка	6
Ювілейний дар	6
Н. Котович: Основа музичного мистецтва	7
Ікер: Тридцять два роки	7
Н. Стефанів: Гуцульська кераміка	8
М. Тарнавська: Розмова із М. Галун Блак	10
Г. Блак: Берн, син Микули	13
Що читати. Подумайте — Відгадайте. Усміхніся	15
Калейдоскоп жіночого життя (С. Андрушків)	16
Тільки між нами і телефоном (Л. Калинович)	17
Вісті з Централі	18
Спонзори і стипендістки	19
Листи до редакції	19
СФУЖО	20
Our Life	22
Вишивка: Вишивана торбинка	27
Наше харчування: Лакоминки з кобзарівки	28
Хроніка Округ: Округа Філадельфія. Відділи поза Округами	29
Посмертні згадки. Замість квітів	32
Річні збори	33
Нашим малцям	34
Річні збори. Пожертви	36

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Llubovych**
тел. (212) 674-5508

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Ішук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокое число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкєвич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чикаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

200-ЛІТТЯ —

100-ЛІТТЯ

4 липня США відмічали 200-ліття проголошення незалежності!

Час, його міра: хвилина, година, тиждень, місяць, рік, століття. Здавалось би, що це одиниці стійкі, однакові для всіх і для всього. Але ж навіть з погляду людини час може мати різну міру, в залежності від того, яким змістом він виповнений. Можна прожити багато літ, але, якщо життя одноманітне, не виповнене переживаннями — воно порожнє. Хоч здається, що такий час, без подій, довго тягнеться, та коли оглянутися на пройдений шлях, він здається коротким, бо, за словами американського письменника Стейнбека, його не відзначають милеві камені подій, переживань, дарма чи вони трагічні, чи щасливі.

Для людини століття це довгий час, для історії народу — вже інша величина, для історії світу — це менш ніж для нас хвилина.

Для старих держав чи народів Європи, Азії чи Африки 200-літ небагато, але для американського народу цей період часу приніс стільки змін, він виповнений такими важливими подіями, що їх тягар може переважити довгі століття націй, які тривають без різких змін.

Саме старих. І так теж треба глядіти на Америку і її суспільність. Аж проситься порівняти її до молоді людини, з притаманними для її віку ознаками. З одного боку, розмах, очайдушність, віра у високі ідеали демократії, свободи, рівності, а з другого, намагання здійснити ті ідеали без уваги на реальні умовини. Прояви доброти, надмірного довір'я, отверті, приязні рамена для потребуючих, а тут же такі випадки байдужості, навіть жорстокості чи непомічання того, чого не хочеться бачити. Віра у свої сили і непереможність, яка доводить до занедбання засобів кінцевих для оборони й безпеки.

Ріст техніки і цивілізації, добробут, захоплення вибагливим та вигідним життям — а з другого боку рухи молоді, яка відкидає все це, відходить до примітивного способу життя, шукає інших цілей, а при цьому інколи губить сама себе. Усюди скрайності, далекі від тої золотої середини, яку цінить старший вік.

Як і молоді людину, так і цю країну характеризує розмах. Перед нею надія на майбутнє з великими можливостями. Чи і як та наскільки ці надії здійсняться — це залежить в першу чергу від неї самої.

Коли переглядати американські журнали, то у статтях зв'язаних з 200-літтям, крім огляду минулого й аналізу сучасного, пробивається віра в майбутнє, але не без турботи.

В коловороті народжень

Так... поки свіже незнання
В новім оточенні готує хитра Майя,
Знову народжене, іще нещасне немовля
Серед своїх старих непереносних мук
І спогадів на Майю глянуло й, — ні мук!
А "Та" співає та кладе до рук
Нової матер ... й забуто Україну!
Як, в лишних квітів повний огород,
Дитя загорнуть у багатомовність гармонійну, —
Культурности найвища з нагород!
І любо і багато все на чужині.
В нових батьків чого б то плакати малій дитині?
Спи...
Так ні! Чомусь із підсвідомого на дні
Глядять, глядять, як совість, очі України,
І до трьох літ все переслідує кошмар
І сліви степу і пісні бандури.
Підпалене село і постріли, й п'їтьма!
І очі! Любі очі в далені похмури!...

Гая Мазуренко

Добробут, культ матеріального успіху притупив патріотизм, відповідальність за спільноту, за інших. Тому то повторюється клич: не думай, що ця країна може тобі дати, а думай про те, що ти можеш для неї зробити.

Давно вже Америка перестала вважати себе котлом, що переварює усі народи в одне. Щораз більше підкреслюється її багатонаціональний склад, а кожному дається змогу плекати свою культурну спадщину, підкреслювати національну ідентичність. А кожний народ говорить про те, що він вклав у розвій цієї країни.

На жаль, ми мало знаємо про вклад наших учених, мистців, письменників, промисловців, зокрема жінок, у розвиток країни. Тільки тут і там блисне вістка про якесь досягнення. А тим часом, для прикладу, у такій захоплюючій ділянці як астронавтика, досліди стратосфери, є великий вклад наших учених, техніків, науковців. Чи знаємо багато про них? А це тільки одна галузь.

Відмічуючи 200-ліття США та 100-ліття нашого тут поселення на сторінках нашого журналу, містимо інтерв'ю Марти Тарнавської з письменницею Марією Галун Блук, якої творчість це якраз вклад в американську літературу. Містимо теж переклад уривка її повісти, а згодом, можливо помістимо у відтинках інший з її творів.

На англомовних сторінках знайдете статтю про українських імігрантів в Америці. Написала її Марта Кічоровська, яка закінчила Vassar College зі ступнем В. А. в ділянці антропології з археологією, як головним предметом. Останнього року вивчала іміграцію, при чому темою її т. зв. senior project була українська еміграція в Америці. На основі цієї праці зладила вона статтю для "Нашого Життя".

У дальших числах плянуємо дати сільветки американських жінок учасниць революції.

Так відзначимо знаменні річниці 200 і 100-ліття.

На обгоротці: Церква св. Івана Христителя у Гантері. Світл. В. Грицин.

On the cover: the Church of St. John the Baptist in Hunter, N.Y. as photographed by Volodymyr Hrycun

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПАПИ П'АВЛА VI В СПРАВІ УЧАСТИ ПАТРІАРХА ЙОСИФА І В ЄВХАРИСТІЙНОМУ КОНГРЕСІ

Союз Українок Америки вислав до Папи Павла VI телеграму такого змісту:

Ми, Союз Українок Америки, суспільна організація, яка служить громаді вже 51-ий рік свого існування та об'єднує жінок, в тому практикуючих католичок у 116 Відділах у 9 Округах по всій території США, звертаємося до Вашої Святости з проханням дозволити Кардиналові Йосифові Сліпому взяти участь у Міжнародному Євхаристійному Конгресі у Філадельфії.

Хто ж бо дав більші докази глибокої та стійкої віри, як не Його Еміненція, який стільки вистраждав, заступаючись за існування нашої Церкви, та стійко боронить усіх тих, кому ще й досі не дають права до релігійних практик.

Екзекутива Союзу Українок Америки

ПАТРІАРХ ЙОСИФ ПІД ЧАС ПОБУТУ У НЬЮ-ЙОРКУ
Світлив Й. Деметри

РОДИНА — ОСНОВНА КЛІТИНА НАЦІЇ

Родина є основою й нічим назаступимою клітиною суспільного життя: в ній приходить на світ, росте і дозріває людина. Та щоб виконати як слід своє важливе завдання, родина мусить мати певні елементи.

Другий Ватиканський Собор, розтрясаючи поодинокі явища суспільного життя, так висловився про родину: "Батьки, тому, що дали життя дітям, мають тяжкий обов'язок виховати своїх дітей, тож мусять бути визнані за перших і головних виховників. Цей обов'язок є такої великої ваги, що де його занедбано — ледве чи можна його чим-будь заступити. До батьків належить створення такого середовища, оживленого любов'ю й пошаною до Бога й людей, що сприяло б вихованню дітей, індивідуальному і соціальному. Тому родина є школою перших соціальних чеснот, що їх потребують усі суспільства".

Родина мусить бути побудована на любові й тих прикметах, що з любови випливають: це вирозуміння, посвята, спільнота дії, взаємна поміч. Дальше родина має бути оперта на пошанування Бога. Дух родини — це свідомість, що вона Богом освячена інституція. Акт зав'язання родини — вінчання, піднесене до одної з Тайн і тому батьки, які родять і виховують дітей мусять бути віруючими та практикуючими й в тому відношенні виховувати своїх дітей.

Віра в Бога та на тій основі оперте виховання вціплює в дитини такі прикмети, як: чесність, правдомовність, пошанування другого й його думки, солідність в праці, почуття відповідальності та вірність ідеалам, що дає в висліді сильну індивідуальність, а кожна сильна індивідуальність так дуже потрібна сучасному зматеріялізованому світові!

Зворот до старих традиційних засад завважується й в науковому світі. На конвенції Асоціації Американських Психологів, яка відбулася в вересні 1975р. в Чикаго, психолог Доналд Камлбелл заперечив дотеперішню теорію наиків (behaviors), що їх дитина дістає з оточення, а закликав повернутися в вихованні до традиційних засад, опертих на релігійній етиці та пошануванні Десяти Заповідей, вважаючи це не лиш корисним, але і виправданим на підставі його двоголітніх студій.

Батьки є відповідальними за виховання дитини, тому вибирають дитині відповідну школу, товариство та молодечу організацію, яка практикуватиме ті самі засади, яких батьки придержуються.

Родина є основою клітиною нації. Прикмети свідомого і доброго громадянина дитина дістає дома. Атмосфера рідної хати, відношення батьків до потреб громади, їх активна участь в громадському житті дає дитині почуття приналежності до своєї

ПОЖВАВЛЕННЯ ЗОВНІШНІХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНКИ В БІЛОМУ ДОМІ

24 червня 1976 року шість представниць українських жіночих організацій, а саме: від СУА заступниці голови: Леся Різник, Христя Навроцька та Оля Ставнича, від Золотого Хреста д-р Марія Квітковська, від ОЖОЧСУ Уляна Целевич та від Православного Сестрицтва Галина Петренко — взяли участь у конференції в Білому Домі.

Завдяки д-рові М. Куропасеві дорадникові президента для етнічних справ, бюро зв'язків (Public Liaison) організувало конференцію для представників української молоді та жіночих організацій, в якій взяло участь 80 осіб.

Конференція відбулася у т. зв. "Родинному театрі" Білого Дому.

Нас привітав В. Баруді, асистент президента для зв'язків. Д-р М. Куропась у своєму привітанні зазначив, що це є історична подія для українців в Америці, бо треба було 100 років, щоб дійти до цього моменту. Джан Б. Шлес, директор конференцій у Білому Домі, Памеля Павел — директор для справ модолі та Джін М. Голм спеціальний асистент для справ жінок — пояснювали засяг їхньої праці при Білому Домі.

Д-р Куропась зазначив, що це перший раз створено бюро для етнічних справ при Білому Домі. Американське громадянство складається з цілого ряду національностей, тому треба "виховати" уряд у справах потреб етнічних груп, — сказав д-р Куропась, закликаючи до співпраці між поодинокими етнічними групами для кращих можливостей, бо тільки в коаліції можна добитися успіхів.

Коротку перерву використано для зроблення знімок в горді Білого Дому. По перерві відбувся панель на тему

нації. Кожна людина родиться членом певної спільноти та з того природнього порядку вона є покликана й зобов'язана саме для тої спільноти жити працювати. Ця свідомість закріплюється в дитини через уживання рідної мови, практику рідних звичаїв, рідного обряду, знання історії та культури свого народу. Все те дає свідому родину, а розвиває та закріплює рідна школа, церква та рідне середовище.

Щоб цей обов'язок виповнити, батьки мусять бути свідомі своєї відповідальності перед Богом та своїм народом. Не легке це завдання та багато труднощів треба перебороти, бо саме довкілля не сприяє, а то й нищить ті засади, що їх ідейні батьки хотіли б передати дітям. Наперешкоді стоїть часто брак часу, заробіткова праця матері та прикре темпо життя. Але при добрій волі все це можна перемагти. Для дітей мусить бути час! Родина мусить мати нагоду зійтися хоч раз на день при столі для молитви, їди й переговорення всіх справ, що родину лучать. Родина — неначе твердиня, що має бути стережена перед небажаними впливами. Але це не означає, що дитину належить відсепарувати від зовнішнього світу! Навпаки — дитина мусить рости в тій свідомості, що вона має вміти жити й бути корисною для всіх, кого зустрічає. До родини належить виховати дитину так, щоб вона не підпадала під чужий, негативний вплив, а навпаки, була

взаємини сходу зі заходом, в якому брали участь шеф бюро для аналізу радянських справ і східної Європи Марта Маутнер та Роберт Лері, заступник директора бюро для європейських справ. Модератором був М. Терпак, директор українського бюро при "Голосі Америки".

Обоє панелісти з великим знанням говорили про радянські справи. Марта Маутнер при поясненню "детанту" зазначила, що терпеливість, це залорука успіху. Р. Лері підкреслив, що у справі дисидентів є вже чималий поступ, бо американські представники говорять про ці справи з радянським урядом постійно. Він вірить, що через "Голос Америки", "Радіо Вільна Європа" та американський консулят у Києві контакт з Україною буде більш безпосередній, ніж через Москву.

По ряді запитів зі сторони молоді, які не всі були дуже вдалі, та вичерпних відповідей панелістів відбулася т. зв. "VIP" тура по Білому Домі.

О год. 3 по полудні представниці жіночих організацій були запрошені до бюро Дж. М. Голм для обговорення жіночих проблем. Усі представниці пояснювали цілі та завдання поодиноких організацій та проблеми, з якими зустрічаємося, м. ін., допомоги родинам чи родинам політичних в'язнів в Україні, підвишки оплат за пересилки і т. п. Представниці заявили, що їхнім бажанням було б поінформувати американське жіноцтво про наші проблеми під час конференцій, організованих бюро для справ жінок при Білому Домі. Пані Голм, яка є першою жінкою генералом при американському летунстві, була дуже зацікавлена нашими справами та обіцяла повідомити про різні конференції та вдержувати зв'язок із нашими організаціями на майбутнє. Приємна атмосфера та зацікавлення "господині" дали нам надію дальшого зв'язку та майбутніх можливостей. **Христя Навроцька** *Прод. наст. ст.*

позитивним прикладом для других. Все те можна досягнути, якщо в родині є атмосфера доброго співжиття, де кожний знає своє місце та свою вартість, як член спільноти. Атмосфера родини мусить бути приязна, дитина мусить відчувати, що вона є бажана й трактована відповідно до свого віку та можливостей. Мусить знати, що батьки живуть її життям, а її проблеми є проблемами батьків, та що вони є одинокі приятелі дитини все мають для неї час та все є готові її проблеми не тільки вислухати, але й респектувати та допомогти розв'язати. В таких наставленні дитина все прийде зі своїми справами до батьків, бо знає, що вони готові їй допомогти. Дослідники злочинності серед молоді твердять, що джерелом злочинності є саме брак родинного тепла та мале зацікавлення батьків проблемами дітей! Дитина не відчуває, що дома їй таки найкраще. То не значить, що належить дитині в усьому потурати. Дитина любить дисципліну: любить знати, що можна, а чого ні.

Добре відношення батьків до всіх справ дитини основане на любові, яку дитина відчуває, дасть дитині протиставитися злим впливам зовнішнього світу, а тепло, що вона принесла з рідної хати, — дасть силу передати це тепло й другим, бо "раз добром налите серце ввік не прохолоне!"

Олена Климишин

ЗУСТРІЧ З ПРЕЗИДЕНТОМ ДЖ. ФОРДОМ

Від імени президента Дж. Форда, спеціальна його асистентка для справ жінок ген. Джін М. Голм запросила СУА на 1 липня до Білого Дому. Тоді то комісія для відзначення Міжнародного Року Жінки мала здати звіт про рівень переведеної праці та зголосити свої рекомендації. Присутніми на цій зустрічі були сенатори, представники різних стейтових комісій та національних організацій. Українськими делегатами були Оля Ставнича від СУА та Галина Петренко від Православного Сестрицтва.

Президента Форда представила уступаюча голова комісії Джіл Рукелгаус. Президент у своєму зверненні до присутніх підкреслив значення т. зв. ERA (додаток про рівні права), який остаточно зліквідує дискримінацію жіноцтва в різних ділянках без огляду на колір, релігію та національність. Його бажанням було б, щоб кожна жінка була рівноправним членом держави. Президент представив нових членів комісії та її голову Елізабет Атанасакос.

Після промови президент запросив на прийняття, яке відбулося вгороді біля Білого Дому. Там була можливість поговорити як з президентом Фордом, так і з сен. Перси, ген. Джін Голм, президенткою Федерації Жіночих Клубів Гарри Вагнер та іншими делегатками.

Від часу Елеонори Рузвельт СУА був уперше запрошений до Білого Дому. Я була особливо горда, що мала нагоду бути в Білому Домі на рівні з представницями інших американських жіночих організацій. Українські жінки не повинні стояти осторонь усіх тих справ, які заторкують загал жінок у Америці і світі. Тому то наші поїздки, виступи та участь у міжнародних зустрічах особливо важливі і корисні для нашого особистого і суспільного росту.

Ольга Ставнича

Поручається всім членам та Відділам СУА замовляти цікавий звіт

Report of Nat'l Commission on Observance of International Women's Year

U. S. Gov. Printing Office

Washington D; C. 20402 (\$5.20)

СУА БЕРЕ УЧАСТЬ У КОНВЕНЦІЇ ГФЖК

На 85-тій конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів (ГФЖК), яка відбулася 14-18 червня 1976 року, обрано нову Екзекутиву. СУА є членом-кореспондентом (асоційєт мембер) ГФЖК з правом голосу. Нас репрезентувала Ольга Ставнича, заступниця голови СУА. Святкування 200-річчя Америки додавало більшої врочистості тій філадельфійській конвенції, на яку прибуло понад 2,200 членкинь — найбільше число досі.

Українська делегація, в склад якої входили: Лідія Дяченко із СФУЖО, Оксана Генгалю з Українського Золотого Хреста та Л. Бервецька, М. Мазур, О. Гевко, І. Юрчак та С. Вовчок із СУА, брала участь у всіх офіційних конвенційних заняттях, включно з вечерею та обідом інтернаціональних делегаток, де інтернаціональні клуби були представлені членству.

О. Ставнича була присутня на вступній конференції й обіді, на яких вибрано провідною програмою на 1976-77 рік запобіжну медицину. Всі підлеглі клуби будуть осередкуватися над цією програмою в своїх осередках. Дотримуючися святочного настрою 200-річчя, обід склався з типічної колоніальної денної їжі. Опісля відбувся показ ноші з колоніальних часів.

Філадельфійська Окружна Рада влаштувала малу українську виставку в інтернаціональній кімнаті готелю Белвью Стратфорд. М. Мазур, голова 90-го Відділу, приготувала цю виставку та давала показ писання писанок.

Нововибраною головою є Гері Вагнер з Арізони. Нова адміністрація плянує звертати більше уваги на ділянку міжнародної політики.

Конвенція була дуже цікава та добре запланована. Через велику кількість учасниць час для голосування на нову управу мусів бути продовжений та інколи доводилося чекати дві години, щоб голосувати. Делегатки виявили свою вдячність та пошану до колишньої голови та її адміністрації промовами, бурхливими оплесками та подарунками від різних стейтових федерацій та інтернаціональних клубів.

Наступного року конвенція ГФЖК відбудеться в Сіятл, (Вашінгтон).

МІЖНАРОДНЯ ЖІНОЧА РАДА У ВАНКУВЕРІ (КАНАДА)

Учасниці Міжнародної Ради Жінок у Ванкувері: Вероніка Чучман, д-р Долятанті — колишня голова Ради Жінок, тепер амбасадор Ірану в Данії, Джіл Хрістенсен, Гельва Сіпіла — генеральний секретар Міжнародного Року Жінки при ОН, пані Куевас (Колумбія), Каміля Гук Смородська референтка зв'язків СУА

Mrs. Veronica Chuchman, Dr. Dolashanti (former president ICW now Ambassador to Denmark from Iran, Jill Christensen, Helva Sipila, Asst. Secretary General for Social Development and Humanitarian Affairs, Mrs. Cvevas (Colombia) and Camille Huk Smorodsky. Mrs. Sipila is wearing a dress decorated with IWY symbol.

Міжнародня Жіноча Рада відбулася у Ванкувері (Канада) від 26 червня до 2 липня 1976 р. Участь від СУА взяла в усіх нарадах референтка зв'язків Каміля Смордська, а від 26 червня до 2 липня голова СУА Іванна Рожанковська. Докладніше звіт про подорож подамо в наступному числі НЖ. Сьогодні передаємо зауваження голови СУА, які подала вона, складаючи звіт зі свого перебування у Ванкувері.

Значення Міжнародньої Жіночої Ради полягає в тому, що представниці Національних Рад узгоджують становище щодо різних актуальних справ. Вони стараться переводити їх у життя в своїх державах, з допомогою своїх складових організацій, як теж у співпраці з урядовими чинниками.

Проекти резолюцій висувають Національні Ради окремих держав, а узгоджується їх на нарадах комісії.

Користь з участі у таких нарадах для СУА, чи інших українських організацій, це особисті зв'язки та можливості інформувати про українські справи. У зв'язку з цим потрібні інформації про попередні з'їзди, щоб відповідно до досвіду минулого, намічувати план дії на майбутнє.

Між членами Канадської Жіночої Ради були українки, які брали участь як делегатки і обсерваторки. Якби нас про це своєчасно поінформовано, ми могли б заздалегідь з ними порозумітися та узгодити спосіб та засоби дії.

Дуже корисні є невеличкі прийняття та дрібні дарунки-пам'ятки, які можна б при нагоді таких конференцій роздавати. Референтка зв'язків приготувала такі прийняття, але дарунків ми не мали.

Участь у таких міжнародніх з'їздах конечно, але лише

Фрагмент виставки українського народного мистецтва в музеї у Ванкувері при Православній Церкві (влаштувала Марія Полянч)

Part of the exhibit from the Museum of Ukrainian Folkart, Ukrainian Orthodox Church Vancouver. Prepared by Mrs. Maria Polonich.

тоді, коли є збережена тяглість нашої дії і відповідна підготовка.

Як сказано, інформацію про перебіг і зміст нарад подамо в наступному числі "Нашого Життя".

"НАРОДЖЕННЯ ДИТИНКИ"

ІВАННА САВИЦЬКА

Тією радісною подією, що її очікуємо з початком жовтня цього року, буде відкриття крамнички при Музеї СУА в Нью-Йорку. Це ж бо і буде перша музейна "дитинка", поки не оформляться інші її "сестрички", заплановані на трохи пізніше.

Більш заснування нової музейної крамнички багато праці. Вона ж бо має виконати чималу роль: бути дзеркалом сучасного прикладного мистецтва тут і там, місцем збуту творчості мистецьких рук і джерелом заупи цінних експонатів.

Крамничка має бути постійною виставою і джерелом прибутків, як це звичайно буває при кожному музеї.

Звідкіля взяти товар? Справа не проста. Треба особистих зв'язків, багато поїздок, багато телефонів, це більше листування і контактів з творчими одиницями. Треба ще й відваги, впертості і трохи ризику.

Відгук покищо добрий, проте, нам відомо, що в кожній закутині цієї розлогої країни живуть мистці з творчими, новими ідеями в ділянці українського прикладного мистецтва. Чому б не зголосити експонатів для перепродажу в крамничці? Там же буде прекрасна нагода вийти тій творчості на широкий світ, звичайно ж бо музей відвідують люди не тільки один, два чи три дні, як буває на наших фестивалях чи базарах, але круглий рік люди цікавляться музеєм. Завжди комусь щось сподобається і пам'ятка з музею знадобиться. А що вже говорити про різні мистецькі подарунки з нагоди Різдва, весілля, іменин тощо.

А ми, членки СУА, будьмо отими щедрими "кумами", що хочемо наділити музейну дитинку-крамничку нашими ширими подарунками, чи то вишивкою, чи писанкою, чи якоюсь мистецькою пам'яткою, що прийшла в посилці з України.

Керамічних експонатів багато, проте вишивка все недомагає — заставка, подушечки на голки, ляльки гарно і стилєво виконані, дитячі сорочинки, серветки, доріжки, рушнички, не говорячи вже про більші речі, що їх може подарувати Відділ у формі спільного подарунку. Всі оті цінності приймає крамничка з великою подякою.

Ще місяць, ще два, і наша крамничка-дитинка засміється до нас веселими, цікавими оченятами.

Подбаймо ж усі, щоб вона була гарна, стилєва і багата.

У справі перепродажу експонатів і в справі подарунків просимо звертатися на адресу:

UNWLA
108 Second Ave
New York N.Y. 10003

Коли б не підписати світлини на нашій обкладинці, хтось міг би думати, що це церква десь у Карпатах чи на Підгір'ї. Не тільки сама церква, але краєвид, околиця до болю нагадує рідні сторони тим, хто їх пам'ятає, і дає поняття, як "там" було, тим, хто ніколи не бачив України.

Спонуки, з яких постала ця церква і з яких постають подібні у Глен Спей, Кергонксоні, а тепер у Нью-Йорку, складні. З одного боку, туга за риним, охота відтворити, пригадати покинуту красу рідних сторін, передати її наступним поколінням, а далі ще неначе намір задомовитися, зв'язатися тісніше з країною нового поселення. При тому теж надробляється те, що там не дозволене — будова святинь. Рівночасно це наш вклад у дорібок американської культури. Сьогодні ж бо гантерська церква це одна з особливостей кетскільського району, про яку згадують у туристичних довідниках.

Збудована вона так, як будували в краю — без цвяхів. Кедрове дерево спроваджено аж з Канади. Будували її майстер Юрій Костів. Усередині різьби Михайла Черешньовського, а ікони роботи Петра Холодного (мол.). Очевидно, це не всі, хто причинилися до її будови, але це поза засягом цієї нотатки. Збудована вона з любов'ю і є, на ділі, витвором української духовости. Збирає довкола себе всіх тих, хто живе в околиці (а таких дедалі більше) та тих, хто приїжджає сюди відпочивати.

Як колись до Космача, приїжджають сюди малярі: Едвард, Юрій та Ярко Козаки, які мають щороку свою виставку у "Ксені", Михайло Мороз, Ярослав Вижницький, Галина і Богдан Титли, Богдан Певний. Приїжджає інколи Петро Холодний, Ірина Зелік. Постійно живе тут Людмила Морозова, Б. Доманик, Ярослав Паладій.

У гражді близько церкви вліті влаштовують збірні виставки в "Карпатах" уже, мабуть, втретє УВАН та Гарвард влаштовують семінари, на які з'їжджаються молоді наші професори, інтелектуалісти, вчені та зацікавлені наукою. Бувають у Гантері доповіді, імпрези, забави. Існує навіть "школа на горбочку", яка влітку збирає всіх дітей. Правда, бувають невдоволені Гантером, бо нема тут розкішного комфорту, басейнів тощо.

ЗА М. ЧЕРВЕНЬ 1976 р. ЗЛОЖИЛИ

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА.

260 дол. — 12 Відділ — Клівленд

В тому — 30 дол. — Український хор "Дніпро" по 20 дол. — 12 Відділ, Ірена Сахно, по 10 дол. — Віра Молс, Таня Осадца, Филипп Тарнавська, і 16 членок Відділу.

205 дол. — 21 Відділ — Бруклін, Н. Й. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

130 дол. — 11 Відділ — Трентон В тому по 10 дол. — 13 членок Відділу

100 дол. — 1 Відділ — Нью-Йорк В тому — 30 дол. Паладій Єлисавета, 20 дол. — Анна Сливка і 5 членок Відділу.

50 дол. — 64 Відділ — Нью-Йорк В тому по 10 дол. — 5 членок Відділу

40 дол. — 5 Відділ — Дітройт В тому 10 дол. — Текля Дідуник, 30 дол. пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

35 дол. — 13 Відділ — Честер В тому — 25 дол. Товариство ім. св. Миколая, і 10 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

20 дол. — 90 Відділ — Філядельфія В тому по 10 дол. — 2 членки Відділу
Разом 840 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

100 дол. Українська Фірма "Арка" — Нью-Йорк (з нагоди 25-ліття)

По 10 дол. — Созонт Комар — Нью-Йорк, Анна Маркевич — Нью-Йорк

Разом 120 дол. **Поля Книш**

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВИДАННЯ СУА

Ціна з пересилкою

3. Терлецька — Українські Страви	7.50 дол.
Рідна Пісня — співаник	4.25
Альбоми взорів до вишивання — серія 1, 3, 4, 5 по 3.75	
Пам'яткова Книжка XVII Конвенції СУА	3.25
Відзначки СУА	3.25

Але для більшости вистачає купіль у річці, гриби, риби та вечірні проходи дорогою, яку мала Яринка називає "українською дорогою".

Бувало, що випадково попадали сюди люди, які зовсім відстали від своїх. Гантерська церква та ціла атмосфера цієї околиці збудила в них туту за своїм та почуття гордості.

Трапилось, що польський священник брав участь у шлюбі в цій церкві, а влітку у першій свій вільний день прибув, бо, як казав, "мене тягнуло сюди, я відчував потребу побувати тут ще раз, я мав враження, що в цій церкві, під цією дзвіницею відчую особливо близько присутність Бога!"

Завсіди з великим вдовolenням дові-
дуюсь з преси чи через особисті
контакти про нові досягнення наших
жінок. В літературі маємо вже велике
число творів дуже високої вартості, в
плястичному мистецтві вже також
вибиваються таланти, але в музиці
справа ця представляється інакше.
Спеціально композитором у нас
обмаль, а музикологів ще менше.
Справу рятує ділянка виконавців
музичних творів, в якій, на щастя,
можемо нарахувати досить багато
дуже добрих піяністок, скрипачок і
співачок.

Щодо музикологів поза грани-
цями рідної землі, безперечно мусимо
включити до них мгр. Рожу Шуль,
педагога (фортепіан і теоретичні
предмети) і музикознавця з регуляр-
ною академічною освітою в тій
ділянці. Студіювала вона у Львові в
консерваторії, а описля — там же — на
університеті у проф. А. Хибінського
музикологію і у проф. В. Подляхи
історію мистецтва. Свої студії закінчи-
ла дипломом магістра філософії у
1939 р. Вона є членом УВАН і НТШ, як
і інших професійних об'єднань.

Її книжка "Основи музичного
мистецтва — теорія і історія" видана у
1973 р. є довго очікуваним під-
ручником для вжитку наших учнів
музичної дисципліни, як також
корисним для ширших кругів музико-
любів. Книжка охоплює розділи про
елементарні основи музики, гармонії,
контрапункту, інструментознавства та
історію музики зі спеціальними під-
розділами про українські інструменти і
історію української музики. Включені
там також ілюстрації і музичні при-
клади в числі 100. При кінці книжки є
подана допоміжна література і
показник імен.

"Основи музичного мистецтва-
теорія і історія" (Rudiments of Music —
Theory and History) Рожі Смеречинської-Шуль викликала живу
реакцію серед нашої громади, чого
результатом є поперх 8 рецензій і
статей поважних наших музикологів,
композиторів і педагогів. В них під-
креслюється "особливо фахове знання
предмету і вникливий педагогічний
підхід" (проф. др. О. Стронецький,
університет в Алябамі),"цінна і незви-
чайно фахово написана книжка та

особливо цінний вклад в нашу музичну
літературу" (проф. др. А. Вирста-
Сорбона), як і "ця книжка — високо-
вартісний вклад в літературу україн-
ських музичних видань і повинна
знайтися в усіх домах, в яких будь-хто
цікавиться музикою" (др. А.
Рудницький, композитор і педагог). А
др. Б. Стебельський кінчає свою
рецензію побажаннями, що "читачі
напевне зрозуміють і оцінять цей пре-
цінний твір, що напевне ще доче-
кається перевидання".

Книжка Рожі Смеречинської-Шуль
"Основи музичного мистецтва —
теорія і історія" є видана фондами
Українського Музичного Інституту і
цілий дохід з її розпродажу є призна-
чений на цю інституцію. Мимо поперх
3-річної праці над тією книжкою,
авторка зреклася гонорару, призна-
чаючи його на УМІ."ОММ" є до набуття
в більших українських крамницях Аме-
рики і Канади, як також в редакціях
"Свободи" і "Америки" й в УМІ в Нью-
Йорку та його філіях. Ціна книжки в
твердій обгортці виносить 8.00 дол.
Замовлення в більшій кількості мають
знижку.

ТРИДЦЯТЬ ДВА РОКИ

ІКЕР

Сестри Олі — присвята

Вірити не хочеться, що саме вчора, 24-
го липня, в день св. Ольги (старого
стилю), проминуло 32 роки з того
моменту, коли ми останнім поглядом,
останнім помахом руки прощалися з
Рідною Землею.

Це був туманний і доволі про-
холодний світанок — заповідь гарячої,
липневої днини. Сонце вже напевно
було зійшло десь, там, за котримось з
Бескидів, але в глухій Ужоцькій про-
галіні, в яку спроквола вкочувався наш
транспорт, треба було ждати його
соняшної появи принаймні ще з пів-
години. Транспорт радше лїниво
будився до життя й готувався про-
щатися з останнім клаптиком Батьків-
щини. Поминаючи таку дивовижу, що
багатьом з нас тоді здавалося, що ми
вибрались на вакаційну прогулянку
("німці напевно відопруть їх!") — саме
в навечер'я празника св. Ольги
транспорт досить гучно вшановував
дорогих ім'єнинниць, які носили ім'я

святої княгині, і це тепер помічалось
по скислих обличчях, що тут і там
визирали на світ Божий...

— А втім, — сказав земляк з-під
Львова, смачно позіхнувши, — ми ж не
покидаємо України, а переїжджаємо з
Галичини на Закарпаття, то я не розу-
мію, навіщо нас побудили і кажуть
прощатися з Рідною Землею?...

Не дивлячись на такий соборниць-
кий підхід до цієї проблеми і вака-
ційну атмосферу в транспорті, на душу
не одного з нас налягла важка думка,
коли поїзд наближався до малярської
— тоді — границі... Особливо вріза-
лася в пам'ять і, здається, досі жива
стоїть перед очима сцена з малими
бойченятами, які пасли худібку вздовж
залізничного насипу-шкарпу. Обкутані в
гребінні мішки, обершись на суковаті
"герлиги", вони переступали з ноги на
ногу, — це від холодної роси, що
кусала їх в босі ноженята, — і
мовчазним поглядом проводжали наш

транспорт, вагон за вагоном, без
помітного зацікавлення чи здиву-
вання, — либонь, ми не були перші, що
втікали отак, у світ за очі. Їх мізерні
личка були дивно-дивно серйозні,
майже суворі, а в оченятах таївся не то
жаль, не то смуток, не то важкий
докір...

— Так, так, "панство люфтове"
покидає Рідний Край, якби їхало собі
на вакації, а що з нами тепер буде? —
сказав сам про себе мій земляк, ніби
відшифровуючи думки босоногих
пастушків.

Тоді з-поза гори блиснули, немов
би нам на прощання, перші того дня та
останні для нас промені рідного сонця
і в ту саму мить котресь бойченя роз-
махнулось та й жбурнуло в розкриті
двері нашого вагону, просто на
долівку, — скрутеня запашної, свіжо-
скошеної, гірської трави...

Докінчення на обкладинці

Українська народня кераміка творилася протягом багатьох віків. Не задержуючись на різних етапах глиняних виробів від неоліту по сьогодні на наших землях, зупинимось на výroбах гуцульської кераміки у видатніших центрах Гуцульщини: Пістині, Косові і Кутах, які видали ряд визначних народніх майстрів у цій, мабуть, найвидатнішій ділянці народньої творчости Гуцульщини у XIX та XX століттях.

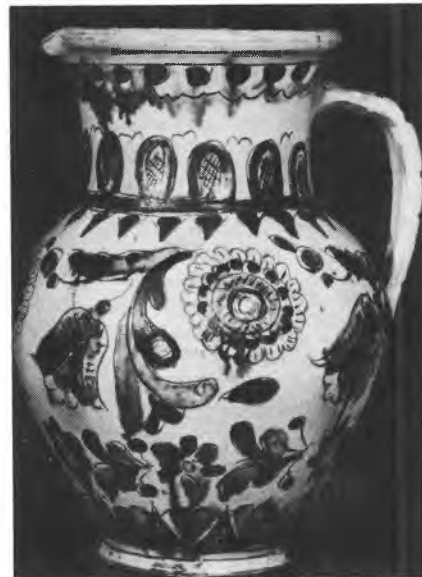
Ганчарське ремесло, як таке, на Гуцульщині було спадкове. Воно переходило від батька на сина з усім його знанням і надбанням. Допомогала у виготовленні виробів звичайно ціла родина.

В другій половині XIX ст. та на початку XX досягла гуцульська кераміка особливо великого розвитку. Гуцульська майоліка, (приспособлена в першу чергу до власних сирівців) різнилася дещо від майоліки, як такої, що давніше уже виробляли в Іспанії та згодом в Італії.*

Першим відомим ганчарем-майстром Покуття був Матвій Ковальський. Найкращою його спадщиною є дві глиняні дошки, розміром 45 x 37 см товщиною 1 см, краї яких утворюють раму 2 см завтовшки, 3 см завширшки. На них зображена Марія з Дитятком та

*Павлина Цвілик:
Дзбанок. Із збірки
Музею СУА у Нью-
Йорку*

*Pitcher by Pavlyna
Cvilyk. From the
UNWLA Museum
collection.*

св. Микола, що були виконані технікою майоліки поліхромно на цеглястому побілкованому черепку. Рисунок їх ритований, покритий яснозеленою, темносиньою, жовтою і брунатною кольорами з підписом майстра й датований 1811-тим роком. Їх походження — Буковець біля Станиславова.

Слідє славний на той час Олекса Бехметюк (1820-1882). Він розвинув і удосконалив спосіб декорування посуду з побілкою та гравіруванням. В Пістині і Косові уже у XVIII ст. виробляли мальовані миски, рельєфні кахлі та свічники, але до удосконалення гуцульської кераміки дійшло на початку XIX-XX ст.

Олекса Бехметюк вчився у відомого на той час Косівського "малюра" Михайла Баранюка. В той час виробляли в Косові й Пістині кахлі з різними мотивами: фігуральними, звіринними, побутовими, з птахами в рослинних композиціях. Зображували вершників на конях з рушницями, панські екіпажі, сюжети танців; жовнірів, трембітарів, жандармів австрійських або вазончики з квітами та пташками. Всі ті сюжетні розписи не мають нічого спільного з натуралістичним копіюванням дійсности, а зображують побут у фантастичних мотивах з принципами декоративного мистецтва. Лаконічність рисунку, кольорит та його вільне накладання

* Майоліка — це керамічний виріб складнішого випрацювання. Перший раз випалюють керамічний твір, побілкований, гравірований і покритий кольоровими глинками. Другий раз випалюють його після розмалювання кольорами з окисів металю, розведених поливою і занурення в прозору поливу.

*Павлина Цвілик: Колач. Із збірки Музею СУА у Нью-Йорку
Drinking vessel by Pavlyna Cvilyk. From the UNWLA Museum
collection.*

збільшують легкість техніки гуцульської кераміки. Олекса Бехметюк досягнув провідне місце між гуцульськими ганчарами того часу через послідовне засвоєння знання техніки майоліки гуцульської та її декоративних засобів. Він створив різні нові види побутового посуду і декоративних, рослинних мотивів, які поєднувались із сюжетними темами. Багатство орнаментальних мотивів і своєрідність кольориту дали йому місце клясика українського ганчарства.

У другій половині XIX ст. виступає талановитий майстер керамічних виробів. Гнат Кошук. Горизонтальні мотиви рослинних композицій неначе гірлянди оперезують його вироби, переважно колачі та дзбанки.

*Павлина Цвілик: Тарілка. Із збірки Музею СУА у Нью-Йорку
Plate by Pavlyna Cvilyk. From the UNWLA Museum collection.*

Відомий майстер гуцульської кераміки Петро Кошак (1864-1940 р.) навчався в Коломийській ганчарській школі, заснованій у 1876 році. Там навчання поставлене було на академічних основах. Народного мистецтва не вивчали глибоко, вважаючи, це приниженням "чистого" мистецтва. Його тільки копіювали з рисунків вишивок, з різьбарських виробів чи писанок та переносили на глину не розуміючи, що кожному матеріялові належить його питомий орнаментальний елемент, а механічне перенесення невідповідних мотивів на вироби

*Павлина Цвілик: Кахля. Із збірки Музею СУА в Нью-Йорку
Tile by Pavlyna Cvilyk. From the UNWLA Museum collection.*

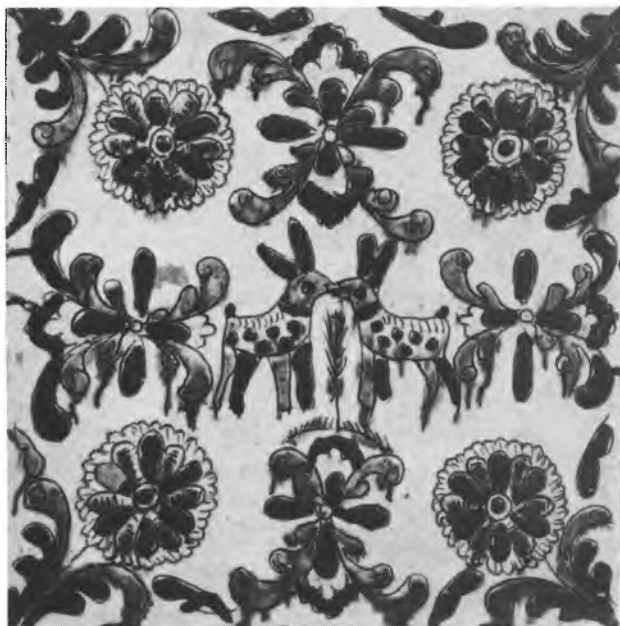
керамічні, це занепад та обнижування їх вартости. І хоча вплив тієї школи дещо позначився на перших výroбах Кошака, він вивчив докладно все створене його попередниками та після закінчення ганчарської школи в Коломиї добирав у своїх výroбах кращі елементи декоративної кераміки гуцульських майстрів. На його спадщині взорувалося багато ганчарів, але ніхто його не перевершив.

В тому часі працювали успішно керамічні майстри з родів Совіздранюків, Волощуків, Тим'яків, Кошаків, Цвіликів, сім'я Тимчуків та інші ганчари.

Павлина Цвілик (1891-1964) була одним із найкращих майстрів гуцульської кераміки Покуття. У своїй творчості впровадила багато нового та цінного, продовжуючи однак традиції попередніх визначних майстрів.

Її вироби: кахлі, декоративні тарілки, вази, баклаги, горщики й писанки відзначували нагородами на виставках у Львові, Ворохті й Кутах (1929-1934 рр.). Одержала срібну медалью на виставці в Празі 1962 р., а її вироби знаходяться у різних світових музеях. Маючи тільки сім років Павлина Цвілик місила батькові-ганчареві глину, аж поки й сама почала ліпити дитячі іграшки, які батько, Йосип Совіздранюк, продавав на ярмарку. Малу Павлину цікавили дуже розмальовані кахлі, миски славних косівських та пістинських майстрів: Йосифа Урбанського, Д. Зонтюка, Баранюків, П. Кошака, Бехметюка й інших. Самотужки пробиваючись, дійшла вона завдяки своєму талантові до найбільших успіхів керамічного мистецтва. Її чоловік — Григор Цвілик (який був мельником раніше), завдяки Павлині став також одним з провідних косівських майстрів.

Докінчення на ст. 17

РОЗМОВА ІЗ ПИСЬМЕННИЦЕЮ МАРІЄЮ ГАЛУН БЛАК

Письменниця
Марія Галун Блак
Author
Marie Halun Bloch

Коли з нагоди подвійного ювілею — 200-ліття американської незалежності та століття українського поселення в Америці — пробуємо робити підсумки вкладу українців у скарбницю американської культури, то на одне із перших місць висувається зразу постать Марії Галун Блак. Прізвище це читачам нашого журналу добре відоме. Марія Галун Блак має заслужену славу в світі американської дитячої літератури: вона є автором 16 книжок, що з них деякі появилися кількома різними виданнями (включно із виданнями на платівках, та виданнями письмом "брейл" для сліпих). Для українців Марія Галун Блак — постать унікальної виїнятка. Не лиш тому, що вона — єдина, мабуть, професійна письменниця українського роду на всю Америку, але теж і тому, що вона в своїх літературних творах знаходить місце теж і для української проблематики і що робить це талановито, культурно, і з великим успіхом.

Марія Галун Блак — жінка великого особистого чару та щирої української душі. Зустріч із нею залишає спогад на все життя. Але письменниця живе в далекому Денвері і сьогоднішнє інтерв'ю доводиться переводити листовно.

МТ: Читачі нашого журналу знають Вас, як визначну американську письменницю для дітей, а

зокрема, як автора таких знаменитих повістей із сучасною українською тематикою, як **Тітка Америка** (Aunt America) та **Дам'янові два світи** (The Two Worlds of Damyan) Чи могли б Ви розказати нам про свої літературні дебюти? Що спонукало Вас до літературної творчості? Як це сталося, що Ви вибрали дитячу літературу? Які були Ваші перші літературні спроби і де вони були друковані?

МГБ: Моя літературна кар'єра почалася після народження моєї донечки. Я працювала була економістом, але покинула працю, щоб бути дома з дитиною. Підростаючій дитині я почала розповідати різні вигадки, а далі взяла й написала пару оповідань та й послала їх до дитячого журналу Jack and Jill. Там їх і надрукували. До видання першої моєї книжки дійшло у такий спосіб: я написала коротке оповідання: "Danny Doffer" для журналу Jack and Jill. Тип, що його я створила, мені подобався, і я написала цілу серію оповідань про нього. Редакторка журналу не захотіла друкувати цілого такого циклу, але піддала мені думку: з цього може бути книжка! Перше видавництво, що йому я запропонувала свій манускрипт не прийняло його, але наступне — Гарпер — купило в мене манускрипт і моя перша книжка Danny Doffer появилася в 1946 році. Дебют мій випав несподівано й легко, але на наступну книжку довелося трохи почекати: **Великий Стів** (Big Steve) появилася щойно в 1952 р. у видавництві Кавард-МекКен.

Підсвідомо я, мабуть, завжди хотіла бути письменницею, хоч і завернула була з дороги, студіюючи економічні науки... Я змалку цікавилась літературою. Від народної школи до університету література й літературна композиція були моїми улюбленими предметами. Я мала щастя мати добрих учителів, що вміли передати мені любов та пошану для мови. Дитиною мене примушували декламувати довгі строфи українських віршів. Я цього тоді не любила, але тепер бачу, що це була важлива частина мого виховання, і я вдячна моїм батькам за їхню терпеливість. Я вибрала дитячу літературу, мабуть, тому, що я дуже яскраво пам'ятаю власне дитинство, не так події, як почуття — почуття до людей, до подій. Я відчувала, що ця моя властивість може мати вартість у творчості для дітей.

Ілюстрація роботи Я. Гніздовського до байки в перекладі Галун Блак

Illustration to one of the translated tales by J. Hnizdovsky

МТ: Чи **Марія із Кларк Евеню** (Mary of Clark Avenue) — повість про дівчинку-українку, що зростає в американському оточенні, була першим Вашим твором із українською тематикою? Чи має вона автобіографічний характер?

МГБ: Так, це перша моя книжка на українську тему. Чи вона — автобіографічна? Так і ні. Як дитина імігрантів, я мала цю саму велику проблему, що й **Марія**: пробувати інтегрувати мою українськість, що її я не могла і не бажала заперечувати, і мою зростаючу американськість, що оточувала мене і ставила свої вимоги. У моєму власному випадку розв'язка цієї притаманної всім імігрантам проблеми не була такою легкою і швидкою, як у випадку **Марії**. До сьогодні я часто свідому роздвоєння в моєму житті. Я думаю, що цього не було б, якби наша рідна країна була вільною і незалежною. Тоді я може не відчувала б такого до неї зобов'язання, як відчуваю тепер. Тоді мій вибір був би більш особистим і вільним від сторонніх чинників. А так... Деякі події в книжці базовані на автобіографічних деталях, але точніше було б сказати, що на основі деяких подій мого власного дитинства, шляхом містичної творчої альхеми, я створила **Марію** та події, що їх вона пережила. Люди часто не розуміють творчого процесу писання. Моя мама, наприклад, нарікала, що в **Марії** "багато помилок". "Ти забула вже" — казала вона мені — "це було не так". Бо вона вважає, що книжка ця — автобіографічна. А воно трохи так, трохи ні. Ви самі — поет, ви це легко зрозумієте.

М.Т. Так, я мала навіть подібний досвід із одним своїм нібито автобіографічним віршем. Це — здається мені — конфлікт між т.зв. життєвою і мистецькою правдою. На цю тему можна б багато говорити...

Ми помітили, що в багатьох Ваших творах, зокрема у тих із близькою нам українською проблематикою, головною темою є світоглядове дозрівання доростаючого героя на тлі конфлікту двох світів: в **Марії** — конфлікт цей між старокраєвими традиціями батьківського дому й американським світом шкільного оточення, в **Тітці Америці** та в **Дам'янових двох світах** — між українським домашнім світиком та зрусифікованою дійсністю в сучасній Україні, в історичній повісті **Берн, син Микули** (Bern, Son of Mikula) між цивілізованим світом Києва і кочовим життям печенігів. Чи Ви схотіли б висловитися до цієї теми? Нам зокрема цікаво й приємно, що цей зудар двох світів Ви — як добрий психолог і як добрий майстер-белетрист — не змальовуєте упрощено, як чорно-білі контрасти, та що у Вас розв'язка подається звичайно у формі якоїсь синтези.

МГБ: Справді виглядає, що я постійно займаюся проблемою "двох світів". Але я не роблю цього свідомо, пляново. Стимулом до **Берна**, наприклад, була легенда, що її я вичитала в київському літописі

під роком 968. Цей хлопець, що його я пізніше назвала **Берном**, ожив просто із сторін літопису. Я просто почала ставити йому запитання: як це так, що він знав мову печенігів? що робив він у Києві? хто були його батьки? Відповіді на ці питання створили книжку. Я старалася відтворити точні деталі побуту середньовічного Києва... Багато творів в літературі займається приватними світами. У Фолкльорі, як і в писаних творах, герой входить у чужий світ (можливо у своє друге "я"), з допомогою мудрого дорадника, подорожує цим світом, а тоді повертається у наш світ, збагачуючи нас дарунком мудрости. Підсвідомо — принаймні у моїм випадку — оповідач часто йде за таким взором.

МТ: Котрий із Ваших творів вважаєте своїм найбільшим досягненням і чому?

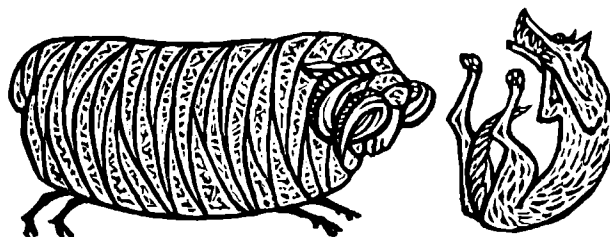
МГБ: Мені не легко вибрати книжку, що може вважатися моїм найбільшим досягненням, бо кожний твір ставив інші проблеми, що вимагали іншої розв'язки. В **Марії**, наприклад, мені, здається, вдалося ввійти у світ дитини із більшим успіхом, як в інших книжках. Я думаю, що це можна сказати теж про мою книжку **Тоні із міста духів** (Tony of the Ghost Towns) **Берн вимагає відтворення цілої доби, цілого суспільства. Це занурення в район минулого було справді містичним переживанням. В Тітці Америці** я пробувала поділитись із читачем своїм великим чуттєвим переживанням повороту додому. Як із кожним великим почуттям — головне завдання тут викликати почуття і в читача, а це треба робити дуже скритими, посередніми методами. **Тітка Америка** була однією із найбільш успішних моїх книжок на книжковому ринку, отже виглядає, що це мені вдалося.

МТ: Нашим читачам дуже подобалися Ваші прегарно видані переклади **Українських народніх казок** (Ukrainian Folk Tales). Що спонукало Вас зацікавитись народньою казкою? Чи плануєте ще якісь видання з цієї ділянки?

МГБ: Я від дитинства цікавилася народніми казками і фолкльором і далі продовжую досліджувати цю ділянку. Передусім мене захоплює факт, що ці самі звичаї і ці самі казки зустрічаються по всьому світі. Фолкльор — це очищена суцільність людського досвіду і письменник повинен бути ознайомлений із цим фондом. Письменник є нащадком племінного казкаря і повинен бути свідомий тих магічних функцій, що зв'язані з цією ролею. Я переклала цілу двотомову збірку Івана Рудченка та значне число казок із збірки Драгоманова. На жаль, американський книжковий ринок, під сучасну пору, не сприймає такого матеріялу. В своїх пере-

Ілюстрація роботи Я. Гніздовського до байки в перекладі Галун Блак

Illustration to one of the translated tales by J. Hnizdovsky

кладах я старалась триматись близько до оригіналів, додаючи пояснення для вжитку науковців. Я не хотіла б переробляти цих казок для того, щоб задовольнити вимоги сучасного ринку. Для цього я ставлю певні межі. Я занадто ціню цю спадщину, щоб підробляти її самовільно на те тільки, щоб бачити своє ім'я на обгортці. Робота ця закінчена і колись, може, буде використана.

МТ: Більшість Ваших повістей — про доростаючу молодь — їх можуть і повинні читати теж і дорослі, але у Вас є ще низка книжок для дітей молодшого віку, і Вас зараховують звичайно до "дитячих письменників". Чи писали Ви колинебудь теж спеціально для дорослого читача?

МГБ: Ще заки я почала писати для дітей я надрукувала серію есеїв в газеті **Вашингтон Пост**. І досі часом пишу статті на різні теми. Але щойно недавно я почала думати про те, щоб написати белетристичний твір для дорослих. Від кількох літ я збираю матеріали і працюю над історичною повістю із часів князя Ярослава Мудрого. Підготовляючись, я читаю багато з ділянки історії, права, фолкльору, літератури, мистецтва, економіки тих часів... Частину цих своїх студій нашого середньовіччя я вже мала нагоду використати і в книжці **Берн, син Микули**.

МТ: Справді. Читаючи Берна, можна бачити, яку велику дослідчу роботу Ви проробили, заки взялися до писання цієї книжки. Чи можете виявити нам деякі таємниці своєї творчої лабораторії? Як саме пишете? Чи для кожного твору робите преліминарну підготовку? Чи робите записки? Чи виготовляєте наперед повний план композиції?

МГБ: Моя метода — це наслідок довголітнього досвіду, багатьох спроб і помилок. Коли в мене з'явиться зав'язок книжки, я довго роздумую над розповіддю, запізнаюсь із характерами, вибираю із їхнього життя події, що мають відношення до розповіді. Цей процес часом триває роками, а часом всього пару тижнів. Складне питання, коли починати писати. Почнеш завчасно — і розповідь буде лиш мішком безтілесних костей. Почнеш запізно — і бачиш, що твоє власне зацікавлення розповіддю вже послабло. Я, звичайно, пишу перший чорновик дуже швидко, відкладаючи критичні поправки на пізніше. Люблю працювати вдосвіта, пишучи швидко, яких 5-7 сторінок рукописного тексту, кожного ранку. Я не обов'язково пишу в порядку розповіді. Хоч звичайно починаю від початкової сцени. Кінцева сцена в мене готова часто вже в половині першого проекту. Опісля я починаю переписувати чорновик на машині і тоді відкриваю своєрідний візерунок розповіді і починаю бачити те, чого бракує і те, що зайве. Маючи перший проект машинопису, я починаю розглядати його критично. Тоді я часто із десяток разів його преробляю і переписую, аж поки я вдоволена із остаточної версії. Я люблю починати писати восени, коли світ замикається довкола людини, коли менше речей розсівають увагу, коли легше можна бути на самоті із собою. Так, я роблю записки. Від руки, на різних кусках паперу. Це — уривки діалогів, імена героїв і місць, описи поодиноких сцен. Але, коли я починаю писати, я ніколи не користуюся своїми записками. Я ніколи не роблю пляну розповіді наперед. Це робило б її надто непіддатливою. Я йду

за головним героєм, і він мене веде. Таким способом я залишаюсь ближче до життя.

МТ: **Тітка Америка та Дан'янові два світи** виявляють Ваше ґрунтовне знання життя й обставин в сучасній Україні. Скільки подорожей в Україну Ви відбули і чи хотіли б Ви сказати кілька слів про Ваші враження і про вплив цих подорожей на Вашу літературну працю?

МГБ: Я була в Україні кілька разів. Перша моя подорож в 1960 році — це було здійснення довічної задушевної мрії. Це був поворотний пункт мого життя. Моє українське походження і моя українська спадщина були завжди в центрі мого існування, але в щоденному побуті я була далеко від українського світу, жила майже виключно в американському середовищі. Після моєї першої подорожі в Україну, я почала вивчати українську історію, фолкльор, мистецтво, читаючи та нав'язуючи зв'язки з новими українськими імігрантами, що прибули до Денверу. Заздрість не є однією із моїх хиб, але я заздрю молодим сьгоднішнім людям, що мають суботні школи, де можуть вчитись про свою українську спадщину, і Гарвард та інші наукові інституції, де можуть продовжувати свої студії про Україну. Якби я мала була такі можливості у час, коли я була студенткою! Моя суботня школа давала лиш короткий курс катехизму, читання з букваря та вправи у каліграфічному писанні. Все, що я знала з української історії та літератури, я навчилася від моїх батьків. Інші діти не мали того щастя, вони виростили убогі духом, не знаючи своєї справжньої спадщини.

Наша письменниця — скупа на інформації про своє особисте життя. Але ми знаємо вже з інших джерел, що вона — дочка імігрантів із Західної України, Рудольфа та Софії Галунів. Цікаво, що Марія народилася не в Америці, але в Комарні, в Галичині, але майже все своє життя вона провела на американській землі: тут, двадцятилітньою, вийшла заміж за Доналда Блак, що був її професором літератури, тут на університеті в Чикаго завершила в 1935 році свою університетську освіту. Перед війною працювала державним службовцем-економістом у департаменті праці у Вашингтоні. Пані Блак є матір'ю єдиної дочки — Іларії Галун Гапкінс, що є вже заміжньою і має власну родину, але, як бачимо, затримує по матері родове прізвище Галун. Незначний, але вимовний факт. І хочеться сказати з гордістю і з вірою: а нашому роду таки нема переводу! І хочеться подякувати Марії Галун Блак від щирого серця не тільки за цікаву розмову, не лиш за привілей знайомства, але й за цю її високопробну синтезу американського українства, що може служити культурним пашпортом нашим молодим поколінням.

3 ЗАБАВИ НА ФОНД МУЗЕЮ СУА

Забава молодечого 104 Відділу СУА в Нью-Йорку, що відбулася 15 травня ц. р. під гаслом розбудови Музею СУА, принесла дохід на суму 1.000 дол., який організатори імпрези передали на Музейний Фонд.

За громадську поставу молодих членок 104 Відділу щиро подяку складає ім

Екзекутива СУА

(Уривок з повісті)

Малий печеніг попав у полон і перебуває в Києві у майстра, який виробляє кахні для будови церкви. Часу панування кн. Ольги.

Відкриття, що не всі люди мусять бути прикуті до однієї роботи, підбадьорило Берна. Але з другого боку, не всі можуть вибирати свobodно... Наче одяг, що зачепився на колючках, так його бистрі думки зупинилися перед фактом: невільник не вибирає!

Проте, дивно, але його праця при цебрі для очищення глини чомусь не здавалася йому такою нудною, як раніше. Час-від-часу він помічав, що ця праця дає йому навіть деяке вдовolenня.

Дивно, але навіть мур поміж хатами теж ніби змінився. Досі був він приятелем, тепер ставав перешкодою. Щораз більше приваблювало його життя по той бік муру. Одного разу вибух сміху, який він почув, так його звабив, що він сам голосно засміявся, ніби він справді сидів серед того родинного круга. Та він зразу опритомнів.

Інколи він не міг стримати себе від того, щоб уявляти собі, як би це було жити тим привабливим життям по той бік муру, бути приналежним туди без особливих старань, просто правом самого народження. Правильно чи ні, але так він дивився на становище Елека в тому світі.

Навіть хазяйка, здавалося, змінилася і то на краще. Правда, вона була все ще голосна і вересклива. Але вже не здавалася такою страшною, як досі.

А це всупереч тому, що трапилось одного дня, коли сусідський собака опинився в дворі майстра. Поки його помітили, він потоптав свіжі кахлі, розставлені для сушення. Майже одна третина з них мала глибокі сліди псячих лап, так що треба було кахлі викинути.

Майстер сприйняв цей випадок як ризик зв'язаний з його ремеслом. Це не раз траплялося, при чому не рідко винуватцем був той же пес.

Але не хазяйка. О, ні! Що за лемент, що за галас на всю вулицю вона вчинила цього дня. Гучна суперечка продовжувалася, аж поки стомлені сусіди приобіцяли тримати пса на припоні.

Спершу Берн був вражений непристойною напастливістю хазяйки. Але згодом подумав, що вона ж заступається за справи своєї родини. З її слів виходило, що так поступає теж княгиня Ольга. Передумавши справу, Берн рішив, що хазяйку, хоч яка вона вересклива, у пригоді добре мати по своїй стороні, всупереч, а може навіть задля, її зухвалості. Очевидно, майстер та Елек теж так думали, бо вони всі троє весело гуторили під час вечері.

Аж прийшов той ясний соняшний день, коли Берна післали до міста самого з кошиками кахлів. Ще поки майстер прийшов до хатини, де була піч до випалювання,

Берн уже знав, що трапилось, бож він почув через стіну таке:

Майстер: — Цього разу я пішлю Берна самого. Він напевно тепер вже знає дорогу.

Хазяйка (заскочена): — що ж ти собі думаєш, чоловіче? Таж він утече і тоді що зробиш?

Майстер: — Але ж він лише є тягарем. Мені здавалося, що я якось чув, як ти говорила: ще один рот годувати.

Хазяйка (сміючись): Ах, ти! Як ти любиш дражнитися.

Зараз після сніданку Берна виспали з вантажем кахлів. Коли він перейшов через хвіртку, був у такому піднесеному настрої, що йому здавалося, ніби тільки тягар пари важких кошиків не дає йому птицею злетіти вгору і ширяти в синяві неба.

Він поспішав щодуху дорогою для возів Борича, ледве спостерігаючи те, що було по дорозі. Навіть коли згодом переходив через ринок, він не зупинився, бо хотілося щоскоріше дійти до церкви, де були багато цікавіші речі. Цього разу, він приобіцяв собі, зупинитися там так довго, як тільки посміє, і буде придивлятися роботі. Особливо спостерігатиме тих, хто працює при кахлях.

Але коли захеканий дійшов до церкви, він зразу побачив, що кахлярів того дня не було. Замість них на риштованні за престолом він побачив інших робітників. Підійшов ближче і став приглядатися.

Вони саме малювали малими пензлями стіну. З-під їхніх рук на стіні появлялися людські постаті в різних позах, вбрані в довгі, граціозні одяги. Аж тепер Берн зрозумів, що чорні риси, які він зауважив був на стіні, коли вперше був у церкві, це не базгранина, але лінії проведені для малювання постатей. Чоловіки працювали так швидко, що Берн вдивлявся в них мов причарований, несвідомий того, що все це держить у руках важкі кошики.

Значев'я велика рука лягнула його по плечу, мало що не зваливши його з ніг.

— А, то ти, мій сину, — загудів над його вухом Жданів голос.

Берн притьмом поклав кошики на землю та оглянувся. Поки спам'ятався, Ждан простягнув руку і зняв йому з голови улюблену шапку.

— Я хотів був сказати тобі ще давніше: скидай шапку, коли сюди входиш.

Коли ж побачив збентеження на обличчі Берна, віддав йому шапку, кажучи: — На, нікому не треба твоєї дорогоцінної шапки.

Поспішаючи, без слова, Берн узяв її і всунув за пазуху своєї туніки.

Тоді, ніби вибачаючись за свою грубуватість, Ждан сказав:

— Приглядайся, якщо хочеш. Оглянь усе, — він вказав рукою на галерії — Піди туди теж, як хочеш, подивитися, як воно виглядає звідтіля. Але перше розладуй кахлі.

З цим Ждан попрямував до риштовань за вітарем.

Берн хвилину стояв розгублений. Щастя зустріло його вдруге цього дня!

Схилившись, якомога швидше виймав кахлі таскладав їх у стоси. Скінчивши хвилину стояв і розглядався довкруги.

Майже звідусіль арки запрошували його до кімнат, які ледве видні були з місця, де стояв. Вибравши навгад одну з них, пройшов по під неї й опинився в малій кімнаті. І тут знову арки з усіх сторін манили його до дальших кімнат.

Далі і далі, на превелику втіху, арки вели його з кімнати в кімнату, аж доки він зовсім згубився в тому лабіринті. А тоді несподівано, коли перейшов ще одну арку, опинився знову у великій центральній кімнаті, під галерією, але по протилежному боці від місця, звідки почав свої мандри.

Зупинився з усмішкою здивування на обличчі. Зразу наліво прогін вузьких сходів вів на галерію. Вони манили його теж і він почав спинатися вгору. Наверху він пристав, підійшов навшпиньках до поруччя на краю галерії. Коли глянув звідти, йому перехопило дух. Навіть не снилося, що це так може виглядати.

Цей вид був об'явленням. Взір мозаїки і кахлевої підлоги перед вітарем, хоч ще не закінчений, повів його погляд аж до вітаря, як до місця драматичного значення. Вперше він побачив, що кахлі його майстра, хоч гарні самі собою, були лиш частиною величавої цілоти. Ось що велика княгиня Ольга побачить, коли стоятиме на цьому ж місці!

Довго стояв Берн причарований видом малярів при праці на риштованні. Йому здавалося що їхня праця це якісь чари. На висоті місця, де він стояв, навіть відгомін їхньої розмови, що відбивався від стін і кружляв у повітрі, здавався позасвітньою музикою.

Але це ще не все, що трапилось того дня. Коли врешті він відірвав свій погляд, вперше зауважив на підлозі біля поруччя дерев'яну скриньку з віком. Він підійшов навшпиньках і заглянув до скриньки.

Це була скринька з знаряддями. Він став навколішки та почав оглядати одне за одним. Впізнав молоток, сокиру, долото, але тут було одне двоголове знаряддя, якого він ніколи не бачив. І ще одне — наче велика груба голка. Та ще довгий шнурок з вагою на кінці.

Берн здогадався: це ж мусить бути знаряддя, яким будували цю церкву. Він вдивлявся в них, дивуючись, що такі малі прилади в людській руці спроможні збудувати таку величаву будівлю.

Він не міг тепер стриматися. Відрухово підніс молоток та важив його на своїй руці. Він пасував до його руки. Налезав сюди.

І — він буде будівничим... як Ждан.

Зухвала, аж страшна мрія. Справді, нездійсненна

Тільки щоб хтось показав йому як.

За ним почувся шерех. Наспіх поклав молоток у скриньку.

Карі підійшов до нього:

— Це знаряддя майстра — сказав. — Він не радий, коли хтось доторкається цього.

— Я знаю, — промурмотів Берн. — Я не навмисне, я лише...

Карі усміхнувся: — Все гаразд, — сказав.

Щоб надробити втрачений час, Берн біг цілу дорогу додому, погойдуючи порожніми кошиками і спритно про-смикуючися поміж прохожих. Передусім не сміє тепер про-винитися перед майстром.

Після того пам'ятного дня Берна часто посилали до міста. Коли лише міг, він нишком ішов оглядати церкву. Тепер ремісники пізнавали його і вже не дивилися на нього допитливо. Інколи він на хвилинку зустрічався з Жданом або Карі, а головний будівничий пересилав через нього доручення для майстра.

Берн з дедалі більшим захопленням слідкував за при-крашуванням церкви. Він дивувався із праці кахлярів, малярів ікон і тих незнаних різьбарів, що вирізьбили іконостас.

Але найбільше подивляв працю теслів, які лише сокирою, молотком та не більше ніж тузином приладів побудували величаву церкву. Якби він міг приглядатися, як вони зводять аж до неба цю будівлю! Все таки, коли тільки ця недозволена мрія приходила йому на думку, він робив усе, щоб відвернутися від неї, бож вона була неможлива, отже нерозумна. Але він почав думати про свою працю при кахлях, як про важливу частину загальної праці, навіть дуже важливу, можна сказати. Бож без доброї глини всі старання майстра були б ні до чого.

Щораз рідше майстер картав його за залишені в глині камінці. Раз провіряючи приготовану Берном глину, майстер начебто зрозумів щось і зиркнув на Берна поглядом, який без слова говорив про невисловлену дружбу поміж ними. Берн довго пам'ятав цей погляд. Він більше не дивувався захопленню, з яким майстер виконував свою працю.

Переклад Олі Стасюк

ЦІЛИЙ СВІТ ВЕЛИКА ШКОЛА

Казки для дітей награні на ленті

У виконанні артистки **Катерини Бранки Кривуцької**
Музичне оформлення **Марії Лончини-Лісовської**
Мистецьке оформлення — **Едварда Козака**

Ціна касетки 5.- дол. При закупі 10
і більше примірників 4.-дол. за касетку.

Замовляти:

Головна Управа СУА
UNWLA
108 Second Av.
New York, N.Y. 10003

Zirka Clark
або 27-37 Warwick
Bloomfield Hills, Mich
48013

Що зитати?

Галя Мазуренко: Не той козак, хто поборов, а той козак, хто вивернеться... Проза. Лондон, 1974. Видано заходами автора. Ст. 76.

Серед наших видань тепер переважають спогади. Їх видають у різній формі і хоч вони дуже особисті, то все ж знаходять читача. Живемо в минулому! Хоч це недобре, то все ж потішаємо себе, що пам'ять про ці факти й середовища треба зберігати.

Невідомо, чому авторка вибрала для своїх спогадів із наших визвольних змагань такий заголовок. Бо ж ми, хоч не побороли, то й не "вивернулись"... Навпаки — шлях ішов від

однієї мрії до другої, від одного важного вчинку до другого. Але може саме в тому й їй удалось "вивернутись"? Молода 16-літня дівчина блукала від одного арешту до другого, від панцерного поїзду до палати хворих на тиф. Це все завершене документом Хреста Залізного Стрільця, що його отримала. Це все доповнює сильветку поетки й педагога, що ними авторка стала пізніш.

Галина В'юн: Під Знаком Червоного Хреста у Полтаві 1941-42. Спогад-звіт для історії. В-во "Українські вісті", 1973 р. Ст. 46.

Знов розгорнулись у цьому спогаді-звіті бурхливі події воєнного часу. Ми знаємо, що у рр. 1941/42 діяли у Києві і Полтаві допомогіві товариства під назвою Червоного Хреста. Та шойно тут довідуємось, як вони постали, як діяли і чому розв'язались.

Галина В'юн була організаторкою й головою полтавського товариства. У короткій, стислій розповіді вона звітує про початкові кроки, збірку харчів для полонених, відновлення шпитального приміщення і нічлігарні. Окрім допомоги полоненим розгонено також

Управа 82 Відділу СУА просить доповнити інформацію про "Молоду Музу" та повідомити, що ініціаторкою, яка зорганізувала цей гурток і ним з доручення Відділу опікується, є культурно-освітня референтка Відділу Іванна Клим.

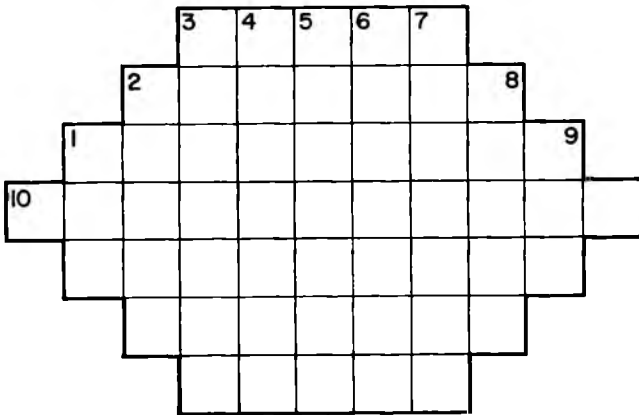
опіку над репресованими й їх родинами. Врешті нав'язано контакт із членами ОУН, які проходили Полтавою в похідних групах.

Галина В'юн згадує про своїх найближчих співробітниць Зою Потульницьку і А. Кушнір-Бурко та німців-лікарів, що їм сприяли. Підтримували їх також українці-перекладачі, що були при німецьких частинах.

Спогад Галини В'юн — це документ людського серця, що заговорило в час великого лихоліття. Для Союзу Українок Америки тим цінніший факт, що в 1972 р. ми привітали її, як членку і голову 77 Відділу СУА в Чикаго. Недовго вона провадила його, бо вже в грудні 1972 р. відійшла у вічність. А книжечка ця буде свідчити про її працю з іншого часу і завдання.

Л. Б.

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ДОЗЕМО:

1. Вирішує конфлікти між людьми
2. Можна почути в дотепному товаристві
3. Славна місцевість в старинній Греції
4. Протизаконні дії
5. Гордість українського народнього мистецтва
6. Дільниця Києва
7. Потрібний для життя
8. Лівобережна притока Дніпра
9. Центральна громадська організація

ПОЗЕМО:

10. Визначна жіноча діячка

РОЗВ'ЯЗКА

3

ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА:

Доземо:

1. Мша
2. Краса
3. Сто
4. Бариш
5. Кох

Поземо:

6. Шатро

УСМІХНИСЯ

Доктор до Влодка: Котре ушко тебе болить? чи ліве?

Влодко: Так, ліве.

Доктор: А чи ти знаєш, котре ушко в тебе ліве?

Влодко: Знаю, те саме, що у Юрчика.

* * *

Тато до Дори: Сьогодні мамині уродини.

Дора: А за яким календарем — старим чи новим?

Золоті думки на весело

Про мого колегу хотів би я говорити тільки з найглибшою пошаною та дружніми почуваннями, тому буду говорити про нього мало.

* * *

Ніколи не дораджую моїм парохіянам, на кого мають голосувати, з винятком випадків, коли я є переконаний, що вони могли б зробити невідповідний вибір.

(Джілберт Честертон "Жива людина")

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• У травні ц. р. була звільнена з Мордовського концтабору ч. 3 політичний в'язень Надія Світлична. Вона була заарештована в квітні 1972 року за т. зв. "антирадянську діяльність" і засуджена на 4 роки позбавлення волі. Надія Світлична народилася 1936 року в Донбасі. Вона закінчила Київський університет. У 1969 році одружилася з Д. Шумуком. У них є син Ярема.

• У київському видавництві "Техніка" появилася в 1975 році третє видання книжки "Азбука домашнього господарювання". Упорядником цієї настільної книги для господинь є Дарія Володарська. Книжка складається з практичних порад, як розумно організувати домашнє господарство. Цікаво написана, подає багато корисних вказівок. Тут є розділи присвячені проблемам обладнання, умеблювання й освітлення сучасної квартири, правила культури поведінки, як улаштувати гостину, як поводитися з побутовими технічними машинами, поради для переведення домашніх столярських робіт-ремонт меблів, дверей, вікон, підлог, рубрика "Здоров'я і краса" тощо. Вийшла накладом 75,000.

• У Коломийському музеї народного мистецтва Гуцульщини відбулася виставка творів Параскевії Шкрібляк-Хім'як. Було представлено понад 60 робіт майстрині, які включали вишивки, ткані вироби, художнє в'язання та силяння з кораликів. Особливою красою відзначалися поперечно-смугасті ліжники, гуцульські вузькі "селянки" та ширші "решітки" з кораликів, яких візерунки нагадують дрібну вишивку. У своїх вишивках: сорочках, рушниках, серветках П. Шкрібляк-Хім'як використовує традиційні мотиви яворівських вишивок. Вона походить з села Яворова Косівського району на Івано-Франківщині.

• Головний медичний заклад Києва, лікарню ім. Жовтневої революції, очолює лікар Катерина Паламарчук. Вона випускниця Київського медичного інституту, кандидат медичних наук, заслужений лікар УРСР та лікар вищої атестаційної категорії. Шпиталь, приміщений у дев'ятиповерховім будинку, містить 1230 ліжок. Тут працює майже 1500 людей, з

них понад 1300 — жінки. Лікарню недавно нагороджено почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Катерина Паламарчук походить з Буковини. Вона є матір'ю доньки її, яка також обрала професію лікаря.

• На цьогорічних Олімпійських ігрищах у Монреалі в змаганнях бігу на 800 метрів візьме участь українка з Ворошиловградщини Ніна Моргунова. Вона майстер спорту міжнародної кляси.

У жіночій команді збірної СРСР з кошиківки виступить Натапка Климова з Ждановська, яка має звання "міс баскетбол".

Тетяна Макарець з Овідіополя з Одещини змагатиметься в збірній Радянського Союзу з ручного м'яча. Завдяки Т. Макарець, збірна РССР вперше завоювала срібні медалі на останніх змаганнях першости світу в ділянці ручного м'яча.

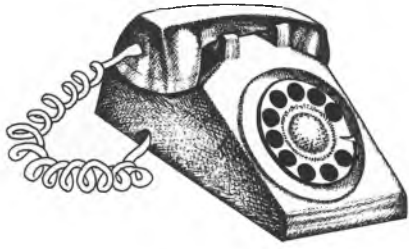
КАНАДА

• Вінніпег. 13 травня 1976 в музичному фестивалі Сі-Бі-Сі виступала українська співачка Роксоляна Росляк. Вона виконала "Чотири останні пісні" Річарда Штрауса та співала в "Симфонії ч. 4" композиції Маглера. Музичний критик з Winnipeg Free Press Р. Гібсон висловився з великим признанням про її виступ.

• Вінніпег. 22 травня 1976 відбувся концерт дівочого хору "Веснівка" з Торонто. "Веснівка" це триголосий дівочий хор, який має 50 співачок і існує вже понад 10 років. Диригенткою хору є Квітка Зорич-Кондрацька, фортепіановий супровід веде Вікторія Мазур. Програма включала понад 20 пісень різних композиторів. Особливо гарне було виконання уривків з незакінченої опери М. Леонтовича "На Русалчин Великдень".

БРАЗИЛІЯ

• Тому що в католицькій церкві існує криза для священних покликань, переведено експеримент та обсаджено деякі парафії в Бразилії сестрами-черницями. Експерименти з сестрами як парохами дав добрі наслідки. До тепер сестри перебрали в свою адміністрацію понад 100 парохій.

Тільки між нами і телефоном ...

НЕ ЦІЛУЙТЕ МЕНІ РУК...

Цього року в Америці стільки описів і картин, як виглядали державні діячі, що підписували Деклярацію Незалежності США! Ви помітили, може, їхні зачіски? Ще довші, як ті, що були модними для хлопців минулого року. Ждан, син моєї приятельки, з цього дуже задоволений, бо його бабуся не може йому докоряти, що це тільки хулігани носять довге волосся (хоч правдою є, що це його мама жаліла обтяти золоті кучері свого сина!).

Моя приятелька переконувала свою свекруху, що такі моди змінюються, і тому не слід з цього робити велику проблему. Сам факт частого повороту — найкращий доказ, що в цьому нема нічого поганого.

— Прошу собі пригадати, як 30 чи 28 років тому наші колишні "діписти", зустрівши когось знайомого ще з України або з "рідного" табору — зараз ставали і розцілювалися. Я тоді була мала і мені було трохи соромно, що наші знайомі це публічно робили. І мені здавалося, що вицілюватися так з ріднею — це "подіпівському". Пізніше вже цього не практикували. А тепер? Тепер дуже модно зі знайомими публічно цілуватися, чи в театрі, чи в гостині тощо. Це роблять всі "передові" в Америці, і навіть наші старші пані й панове.

— А подавання рук, — сказала бабуся Ждана.

— Отож то! Тепер в Америці вже і жінки звикли подавати руку. Знову на це мода, як і на камізельки для мужчин (і жінок!). Чи тому, 10, 15 чи 20 років хтось з молоді ходив до школи чи до праці у вишиваних сорочках? Або молоді хлопці в цілих вишиваних ясних строях? Тоді б соромились, а тепер ні. Мода!

— Тепер переходять на наші давні стилі і способи. Ось, колись тут недоцінювали, коли ми, старші, казали, що знаємо польську, російську, чи чеську мови. Казали: кому це потрібно? А тепер наші внуки платять великі гроші, щоб цих мов навчитися. Тепер є також мода студіювати українську мову чи літературу, — сказала бабуся. — Вже майже все приходить до нормального, крім довгого волосся у хлопців і крім цілування рук паням.

Тут моя знайома вже більше заворушилась:

— Я не протестую проти ніяких згаданих змін, більш чи менш замінних. Але я не хочу, щоб мені мужчини цілували руки. Це привілей для одного-двох. Інакше це або блазнування, або пониження даного мужчини, або цілової пані (що вона — лялька?).

Любов Калинович

Докінчення: ГУЦУЛЬСЬКА КЕРАМІКА

Розписувала Павлина також і кахлі з сюжетними сценками та квітково-рослинною орнаментикою. Виробляла й маленькі керамічні скульптурки й іграшки. Павлина Цвілик була дуже послідовною у своїй творчості, зберігаючи реалістичні народні принципи — як у розписах, так і у формах ужитково декоративного характеру, та придержуючись закономірності своїх попередників. Свої вироби виконувала на ганчарському крузі, за винятком іграшок та скульптурок.

Окрім давніх форм виробів гуцульської кераміки, вона дала ряд нових форм ужиткової кераміки як цукорнички, сільнички, підноси, чашки, попільниці, та рельєфні зображення, до чого уживала гіпсових форм (погруддя Т. Шевченка). Безсумнівно — вона стала найвизначнішим майстром гуцульської кераміки після Петра Кошака. У неї немає тієї сміливої лінії і форми притаманної Бехметюкові, але в її легких нерівностях форм відчувається рук і життя. Сюжетні її образи на плитках та глиняному посуді наївні і безпосередні, сповнені поезії та життєвого тепла. Керамічні її вироби великої мистецької вар-

тости зберігаються в найбільших музеях СССР та за кордоном.

У всіх згаданих центрах гуцульського керамічного виробництва славні майстри нашої верховини вклали цінні здобутки у скарбницю українського народного мистецтва, що свідчить про велику духову культуру гуцулів, мешканців чудових Карпат. Цю культуру варто вивчати та використовувати для послідовного продовження української народньої творчості.

ЛІТЕРАТУРА:

Історія укр. мистецтва, том III. ст. 322 — 325

К. І. Матейко: Народна кераміка західних областей української Р.С.Р.

Українське нар. мистецтво (кераміка і скло), 1973.

Народні таланти Прикарпаття

О. Г. Соломченко "Мистецтво" — Київ 1969

Художня кераміка західних областей Української РСР

Видавництво Академії Наук Української Р.С.Р. Київ 1962

Гуцульська кераміка

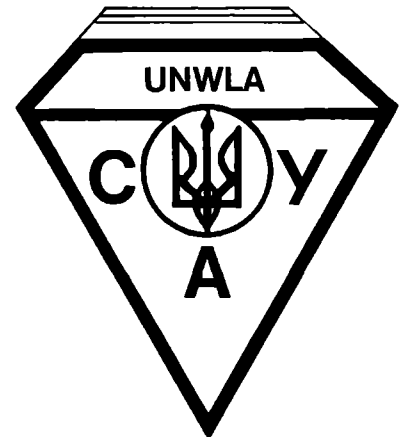
Ю. Лашук Укр. Видавн. "Книга", ЗДА, Нью-Йорк 1966.

Folkart of Carpatho Ukraine

Foreward by Prof. Vol. Sichynsky, Published by Phillip Ostapchuk.

The Encyclopedia Americana

Volum 22, (p. 456-459)

Проект Оксани Кушнір
Design by Oksana Kuszniir

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

За червень 1976 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	32,183.28 дол.
Поодинокі особи	5,648.15 дол.
Разом	37,831.43 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

Повідомляємо, що в Централі є до набуття спеціально виготовлені відзнаки СУА для членок, що належать до організації щонайменше 25 років.

Звертаємося до Відділів, які мають таких довголітніх членок, щоб переслали їхні списки до Централі. Ціна відзначки 4.50 дол. Було б побажання, щоб членки одержали ці відзнаки на загальних зборах Відділу, або при іншій святочній нагоді.

Екзекутива СУА

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ М. ЧЕРВНЯ 1976 Р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ:

20 дол. — 43 Відділ — Філядельфія

По 10 дол. — Лідія Придаткевич — Овенсборо, Кент. — Мирослава Белей — Філядельфія

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

25 дол. — Ірина Шпитко — Нью-Йорк

20 дол. — Йосифа Кузич (5 Відділ) — Дітройт

5 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 70 дол.

Поля Книш
фінансова референтка

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В М. ТРАВНІ 1976 Р.

ХРОНІКА ВІДДІЛІВ ПОЗА ОКРУГАМИ

Неохоплені Округами Відділи, які досі не прислали своїх хронік за 1975 і 1976 роки, повинні прислати їх до кінця вересня ц. р. для поміщення в листопадовому і грудневому числах "Нашого Життя".

Пресова Референтура СУА

ДЯКУЄМО

Гонорар в сумі 25 дол. за доповідь п. Т. Богданської у 61-му Від. СУА на тему "Українські Композитори" складає на Музей СУА

61 Від. СУА в Випані Нью Джерзі

DONATION FOR THE MUSEUM

BRANCH 60 PARMA, OHIO

Money has been contributed for museum renovation for Bricks by the following people.

\$50.00 Branch 60, Parma, \$75.00 Stephanie Westley, \$50.00 John and Helen Tarnawsky, \$25.00 Helen Shipka, \$25.00 Anne Basista, \$20.00 Anne Popovich, \$10.00 Jennie Bochar, \$10.00 Dorothy Everett, \$10.00 Rose Alice Kolodily, \$10.00 Alyse Kuppchik, \$10.00 Elanor Sovchik, \$10.00 Irene Tarnavsky, \$10.00 Marie Lenart, \$10.00 Mary Fedak, \$10.00 Mary Thatcher, \$10.00 Stell Lemischuk, \$10.00 Mary Chorney

По дол. 200.00

Мирон Бучак, Шенектади. Інж. Роман і Оксана Левицькі, Філядельфія Др. Семен і Ірина Дорошак, Бофало. Інж. Маріон Бартошек, Адельфі. Mr. Степан Бойчук, Вашингтон.

По дол. 150.00:

Др. Богдан і Богданна Худьо, Мейпелвуд. Проф. інж. Макар і Марія Каплісті, Філядельфія. Українсько-Американське Допомогове Т-во, Дітройт. Дмитро Ващук, Філядельфія. СУА Від. 54, Вилмінгтон.

Дол. 20.00:

Анна Лещинська, Перрі.

Дол. 15.00:

Др. Д. і Р. Богачевські, Вієнна.

Разом дол. 1785.00

СПОНЗОРИ І СТИПЕНДИСТКИ З БРАЗІЛІЇ

Містимо знімки спонзорів і стипендісток. Панство Стецькови відбули подорож до Бразилії і зустрілися зі своєю стипендісткою. Репортаж п. Стецьків буде поміщений в наступному числі "Нашого Життя".

Продовження в наступних числах НЖ.

Ніля і д-р Євген Стецьків, Танаванда Н. Й. та їхня стипендістка Зеля Суходоляк

Nila and Eugene Stecki of Tonnawanda, N.Y. and Zelya Sucho dolak, the student they are sponsoring.

Листи до Редакції

ВІДПОВІДЬ НАШИМ МОВОЗНАВЦЯМ

Використовую нагоду, щоби сказати Вам деякі свої (нефахові) думки, чи завваги. Йде мені про родовий відмінок слова "журнал". В "Нашому Житті" вживається "журнала", що видається мені русизмом. Щоправда цю форму подають словники Панейка й Голоскевича, але вже, мабуть, найновіший, виданий в 1973 р. Українською Академією в Києві словник-довідник під редакцією Жовтобрюха "Українська літературна вимова і наголос", на стор. 200 подає "журналу". Я перевірила інші слова чужого походження з тим самим закінченням, як: арсенал, вокзал (не люблю того слова), інтервал, інтернаціонал, капітал, трибунал, універсал — і всі вони так у Панейка і Голоскевича, як і в Жовтобрюха мають родовий із закінченням у. Жовтобрюх при слові універсал подає дві можливості: універсалу, а в другому випадку універсала з приміткою: коли йде про людину.

А друга справа: від довшого часу "Наше Життя" уживає "редактор" а не редакторка. Це певно тому, що не для всіх професій є добре жіноче закінчення, мабуть це започатковано за

Редакція одержала багато листування. З браку місця помістимо винятки з листів у наступних числах НЖ

залізною заслоною. Але чому в такому разі зустрічається в "Нашому Житті" чи не в тому самому реченні побіч "редактора" — "адміністраторку"? Мені цікаво було б знати Вашу відповідь.

Ваша Дарія Горняткевич

Хочу ще Вас запитати в одній справі, а саме: на передостанній сторінці Вашого журналу ч. 2, з лютого 1970 року в рубриці "Від Редакції" пишете, що застерігаєте собі право скорочувати статті та *правити* мову.

Я не мовознавець, але чомусь мені це дієслово не видається відповідне у цьому реченні. Знаю, що гуцули уживають це дієслово в розумінні жадання, ціни. Гуцул каже: що ви правите? тобто, що ви хочете-кілько ціните? В правописному словнику Голоскевича — правити, що? з кого Чи не було б краще заступити дієсловом "виправляти"?

Пробачте за моє зауваження — може в ньому неправильне.

Перещилаю Вам мої та моєї дружини щиро вітання

Іван Білоскурський

Справа редагування мови дуже тяжка і вимагає великого зосередження та дотримання певних ustalених норм. В державних націях такі мовноправописні норми надає одна центральна установа себто державна академія наук. Ми, як нація недержавна, такої єдиної, всіма признаної, наукової установи не маємо. Дехто почав уживати правопису, що його встановила в Україні (себто в УРСР), Академія Наук, яка виконує те, що їй кажуть, а не те, що є питома українській мові. Досі обидві наші наукові установи на еміграції, НТШ і УВАН, визнавали за єдиний прийнятий (хоч і недосконалий та застарілий) для української мови правописний словник — словник Голоскевича. Отже, щоб уникнути мовної анархії, прийняла цей словник і редакція "Нашого Життя".

Редакція теж не погоджується з багатьма речами у Голоскевича, але ми не законодавці в мові і тому не можемо міняти того, що було раз прийняте і ustalене.

Ми самі вважаємо, що ліпше уживати форми род. відмінку "журналу", а не "журнала", але слово "правити" має багато значень, в тому числі і те, що вжите в тому самому значенні в журналі "Сучасність".

Редакція

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО СЬОМЕ

ЩОРІЧНА КОНВЕНЦІЯ

13-18 червня ц. р. відбулась у Філядельфії Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів. У цій щорічній події представниці СФУЖО й деяких складових організацій беруть участь. Щороку даємо звіт про те, що було з того з'їзду. Подаємо коротко перебіг нарад та прізвиська наших представниць і на цьому вичерпується наше зацікавлення цією подією.

А це зовсім правильно, бо активна 5-денна участь у цих найбільших зборах американського жіноцтва може наблизити нас до нього. Може виявити багато ряс, що їх не зауважуємо у щоденному житті і повчити нас про ведення великого громадського організму, що діє вже 85 років. А найважливіше: може приєднати нам приятелів, що мають вплив у США й інших країнах.

Подамо тут кілька таких моментів, що їх підмітила наша делегація. Найперше це почуття відповідальності за силу і розвиток Америки. В осередку дискусії стояла справа Панамського каналу, а його збереження вважають учасники з'їзду суттєвим. Це була головна тема в ділянці зовнішньої політики. А з внутрішньо-американських проблем обговорено протидію молодечій злочинності, безправне посідання зброї, телевізійні програми, консервацію енергії. Отже провід ГФЖКлубів — це громадянки, свідомі завдань супроти своєї батьківщини.

Друга помітна риса нарад — це велика їх

упорядкованість. Усі виступи зв'язки й короткі, всі точки нарад утримані у призначеному часі. При тому час ділових нарад переплетений зустріччями й мистецькими виступами. Отже не слідно на обличчях втомити і збайдужіння, як то воно буває наприкінці кількоденних наших нарад. Велика увага приділена церемоніялові. Відкриття буває вчисте, представлення управи чи гостей-промовців дуже дбайливе. Інсталяція нової управи — це ціла коротка сесія Конвенції.

На третьому місці — увага конвенції для закордонних учасниць. Це є членки закордонного сектора Федерації, тобто клубів із заморських країн. До них належать також українські й балтійські жіночі організації. У програмі для них зарезервована одна сесія, попереджена спільним полуденком. У часі сесії обговорюють їх почини і можливість взаємної співпраці. А в часі полуденку їх представляють цілій конвенції, при чому кладуть натиск на їх народне вбрання. З цього спеціально скористали балтійки, що з'явилися цього разу в числі тридцяти делегаток. Їх делегація та й інші надають полуденкові мальовничий вигляд.

Оці прикмети конвенції є важливою громадською школою для всіх, що відвідують її. Можна вважати те все зовнішніми формами, які не все підходять до менших чи неамериканських угруповань. Але, як у програмі, так і у веденні конвенції є чимало цінного, що може стати прикладом для інших.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГЕМІСФЕРИ

Міжамериканська Жіноча Комісія — це давня організація при Організації Американських Держав. У липні ц. р. вона відбула свій 18 З'їзд у Маямі, щоб скласти звіт і устійнити напрямні на найближчий час. У сферу її дії входить організоване жіноцтво Північної і Південної Америки.

На закінчення своєї конвенції комісія запланувала жіночу конференцію обох Америк, чи як це прості-

ше названо — Конференцію Гемісфери. Вона відбудеться 5-8 серпня у Маямі і згуртує представниць різних країн і установ, що зацікавлені в розвитку й рівноправності жіноцтва. Окрім делегаток жіночих організацій, прибудуть представники урядів, промислу й праці, преси й телевізії і видатні професійні сили.

Сесії проходять у формі панелів та студійних нарад і повинні обговорювати три головні ділянки, а саме: освіта жіноцтва в різних формах,

дбання про здоров'я родини і економічний поступ. Ці наради будуть провадити фахівці з різних країн, щоб насвітлити потреби в різних умовах життя.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій дістала запрошення на цю Конференцію. Беручи до уваги великі наші поселення в США Канаді, Бразилії й Аргентині та менші поселення у Венесуелі і Парагваю, — наша участь у тих нарадах є конечна. Зустрінемо там знайомих, бо п. Блянка

Стабілье, яка очолювала Комітет Року Жінки в Аргентині, буде там представницею своєї країни.

Конференція має створити постійний осередок праці в Маямі, що повинен виконувати ухвалені постанови і слідкувати за їх здійсненням у різних країнах.

НА ФОНД ІМ. ІРИНИ ПАВЛИКОВСЬКОЇ

В останньому часі на Фонд видання історії Об'єднання Українських Жінок Німеччини складено такі пожертви:

По 100 дол. — Володимира Ценко, разом із Анною Рижевською; **по 50 дол.** — Тетяна Цимбал, Філядельфія; **по 25 дол.** — о. Роман і Ольга Ганкевичі, Тандер Бей, Організація Українських Жінок Бразилії, Курітіба;

по 22 дол. — Марта Безручко, Курітіба; **по 20 дол.** — Йоанна Михайленко, Саскатун; **по 15 дол.** — Відділ Об'єднання Жінок ЛВУ, Вінніпег; **по 10 дол.** — Мирослава Прокопович, Філядельфія, Ірина Пеленська, Дітройт, Стефанія Геттер, Курітіба.

25-ЛІТТЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Жіноче Товариство ім. Олени Теліги в Англії ввійшло в ювілейний рік свого існування. Плянє влаштувати ювілейну зустріч, яка подала б перегляд виконаної праці і вшанувала б виконавців її.

У 1975 році Товариство влаштувало дві імпрези: відзначення 90-ліття українського жіночого руху у м. Галі факсі і Свято Матері у травні з концертною програмою. В часі обох імпрез зібрано підписи під петицією за звільнення жінок-в'язнів у СРСР.

Жіноче Товариство зацікавилось учасницею визвольних змагань Анною Дзюбенко, яка недавно померла. Перебрало її архів, а тепер підготовляє до друку її спогади.

Членки Товариства беруть участь у літніх таборах, як виховниці, і цим дають змогу відбувати навчання українознавства.

УВАГА, ПЕРЕДПЛАТНИКИ "НАШОГО ЖИТТЯ"!

З причин, які не завжди залежні від адміністрації "Нашого Життя", зміни на висилкових адресах, а саме дати передплат, не завжди є своєчасно вписувані. Просимо вибачити та повідомляти нас про такі і подібні неточності на адресах чи в доставі, щоб можна було ці справи провірити та виправляти. Поштовий уряд просив нас теж повідомити про випадки занедбань у доставі журналу.

Дякуємо за співпрацю

Адміністрація "Нашого Життя"

КУРСИ МИСТЕЦЬКОЇ ВИШИВКИ

Щораз більше молодого жіноцтва старається пізнати українську вишивку. Про це свідчать курси мистецької вишивки, ведені в Канаді і США. Недавно закінчився курс вишивки, що його провадила Ірина Кметик при 64 Відділі СУА у Нью-Йорку. І. Кметик — це знавець бойківської вишивки, зразки якої появляються в журналі "Наше Життя". У квітні ц. р. відбулось закінчення курсу.

У Торонто вже кілька літ при Епархіяльній Управі ЛУКЖ існує курс мистецької вишивки, що його провадить мгр. Ярослава Турко. Допомагають при тому Ярослава Винницька і Ганна Ганківська, відбиваючи на машині всі потрібні посібники, як статті чи описи стібів. Цього року курсанти взяли на себе завдання вишити настилуванням архиерейські ризи для Преосвященного Ізидора. Цю техніку вишивання впровадила на своїх курсах бл. п. Люба Луцька, отже є вже певна кількість курсанток, що володіють нею. Восени є запланована виставка виконаних робіт.

ПРЕСОВА КОМІСІЯ

У підготові Конгресу СФУЖО, що має відбутися у травні 1977, створено Комісію Преси. Комісію очолює пресова референтка СФУЖО Ірина Пеленська. У члени Комісії запрошено Олену Климишин і Дарію Бойчук, які в безпосередній зустрічі з головою будуть провадити інформацію про Конгрес. У дальшому Комісія буде доповнена представницями складових організацій і в цій справі вже вислано запрошення. Першим зголосив Союз Українок Австралії як свою представницю Н. Михайлишин. Чекаємо дальших зголошень.

СТОРІНКА САЖИ

Світське Апостольство Жінок у Німеччині видає свою сторінку в тижневику "Християнський Голос". В останньому числі сторінки з 30 травня 1976 є дбайливо опрацьована стаття о. Ярослава Сірка про духовні покликання п. н. "Наше спільне завдання".

МОЛОДІ ПРОФЕСІОНАЛИ В БРАЗІЛІЇ

Стипендійна акція СУА, яку наша організація провадить від 1967 року, принесла успіхи, бо вже маємо деяке число молодих професіоналів, які були нашими стипендистами.

Першою стипендисткою СУА є, здається, др. Теодозія Крива, яка закінчила дентистичні студії і здобула диплом з одонтології в 1971 році. Вона веде приватну практику в Курітібі.

В 1974 році закінчила медичні студії три стипендисти СУА: Пилип Лукаш, Григорій Пелюхно і Лавро Богодар Кучинський. Студенти медицини отримували також стипендії від Українського Лікарського Товариства. В цьому ж році закінчили студії: Ірена Музика на факультеті філософії і Ольга Корчагін — журналістику.

В 1975 році закінчили університетські студії: Надія Музика — біологія, Надія Музика (Спріпка) — історію, Марія Дацишин — бібліотечарство, Олена Бардаль — географія, Зеля Марія Суходольяк — література, Марія Ружилю — історія.

1975 році СУА мав 135 стипендистів в Бразилії і 35 у різних країнах Європи. Багато з них закінчили середню освіту і продовжують студії в університетах, інші, маючи середню освіту, влаштувалися на добру роботу.

Так, за допомогою людей доброї волі, допомагаємо нашій незаможній молоді стипендіями. Стипендисти вдячні спонзорам, жертводавцям і всім, хто допомагає у цьому шляхетному ділі.

Наші бувші стипендисти крім здобуття освіти, нав'язали також контакт з українцями в Америці, Канаді й Австралії. Деякі затіснили тривку і щиріу приязнь між собою. Така дружба має велике значення.

Наші стипендисти ніколи не забудуть про потребу допомоги незаможній молоді і напевно підуть слідами своїх спонзорів, бо приклади вчать.

Др. Теодозія Савицька
референтка суспільної опіки СУА

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

July — August, 1976

No. 7

Editor Marta Baczynsky

200th Anniversary

On July 4th 1976 the U.S.A. celebrated the 200th Anniversary of its independence. Happy Birthday, America!

Time .....its measure — minute, hour, week, month, year, a century. It may seem that all are subject to the same rule as far as time is concerned, yet the meaning of time related to various subjects differs. The lifetime of one individual may appear long, extremely long, if that lifetime was dull, monotonous, without a challenge.

A century is more than one lifetime for a person, relatively significant in the growth of a nation, a moment in the history of the world.

America's 200 years is a short span of time in growth and development compared to the old established nations of Europe, Asia and Africa; Yet in this relatively meager span America has gathered more living experience produced more changes and withstood greater challenges than any other nation on earth.

We can compare America to a young individual. Both are governed mainly by exuberance, belief in the high ideals of democracy, liberty, equality. On one hand both show unbound kindness, consideration — on the other shameful neglect, even cruelty. This country, just as a young person must mature to find that golden middle or balance in its expressions. America is still in its youth, but maturing fast. It has a limitless horizon, its potentials are without end. Where it will go depends on its initiative — the will of its people, the wisdom of its leaders.

UNWLA Sends Appeal to Pope Paul

The UNWLA has joined many other Ukrainian organizations in asking His Holiness Pope Paul VI to allow Cardinal Josef Slipyj to attend the World Eucharist Council in Philadelphia. In its letter of appeal, the UNWLA cited the Cardinal's sufferings on behalf of his faith and his perservance in the defense of those who are still denied religious freedom.

OUR ANCESTORS IN AMERICA

MARTA KICHOROWSKY

The Ukrainian immigration to the United States has a history spanning over one hundred years now. The Ukrainian ethnic group is an especially interesting one in that at the time of the arrival of its first members in America, it was an ethnic group without a nation-state and without a national identity. The Ukrainian national movement, including the movement to use the modern Ukrainian literary language and to preserve the folk heritage, was gaining ground on Ukrainian territory just at the time when it was "losing" people to the emigration. The economic emigration laid the foundations of Ukrainian ethnic life in America.

THE BEGINNINGS OF THE EMIGRATION

In the latter half of the nineteenth century, industrialization moved into Southern and Eastern Europe and the migration of uprooted people from villages to towns and cities and even to other countries and overseas began. The final destination for many was America; between 1880 and 1930, twenty-seven million immigrants made their homes in the United States. Over four million of these immigrants were from within the boundaries of the Austro-Hungarian Empire.

Immigration to the United States from the Austro-Hungarian Empire began in the 1860's. Miserable poverty, overpopulation, scarcity of land, unemployment and a lack of opportunity for unskilled laborers in urban centers forced men to mortgage their farms and pay off their debts by offering themselves for physical labor in foreign countries. Seasonal migration, therefore, preceded a more final emigration. Incentive to migrate to America was provided not only by rumors of lucrative opportunities, but also by the activity of steamship agents who recruited migrants for the trip to America. By the late 1870's, the Austro-Hungarian Empire was witnessing a mass-migration which, by 1890, consisted of a constant outflow of men and a few women. Between 1871 and 1880, ten times as many immigrants from Austro-Hungary entered the United States as in the preceding decade and their numbers increased steadily, reaching a peak of 2,145,266 in the period between 1901-1910. During and after World War I there was a sharp decline in immigration which was largely caused by United States immigration restrictions and the general depression of the 1930's.

THE WHITE HOUSE, UKRAINIAN — AMERICANS AND UNWLA

In cooperation with the Ukrainian Bicentennial Committee, the Office of Public Liaison sponsored a White House Meeting on June 24, 1976. Representatives of Ukrainian youth organizations and Ukrainian women's organizations participated in a very thorough and well-planned program prepared by Dr. Myron Kuropas, Special Assistant to the President on Ethnic Affairs.

The group was welcomed by the Hon. William J. Baroody, Jr., Assistant to the President, and the Hon. John B. Shlaes, Director of the White House Conferences. The Director of Youth Affairs, the Hon. Pamela Powell, addressed the group, calling for more cooperation among ethnic youth organizations and asking that they feel free to contact her at any time.

Speaking to the women's organizations, General Jeanne M. Holm, Special Assistant to the President, explained how her office works and what it is planning to do for women, especially in the area of business.

Dr. Myron Kuropas presented an overview of his work at the White House and of his plans to benefit all ethnic groups. He specified several areas of concern:

1. Survival and preservation of the ethnic neighborhoods
2. Ethnic heritage studies
3. 1980 Census
4. Affirmative action in overcoming discrimination against ethnic groups
5. Ethnicity and mental health

He stressed that a coalition of ethnic groups is needed in order to deal with these concerns successfully.

Following his talk, a very interesting panel on East-West Relations was moderated by Mr. Michael Terpak, Chief of

Ukrainian Service, Voice of America. The panelists, the Hon. Martha Mautner, Office of Research and Analysis for the Soviet Union and Eastern Europe, the State Dept. and the Hon. Robert L. Barry, Deputy Director, Office of Soviet Union Affairs, Bureau of European Affairs, the State Dept., spoke about U.S. approach toward achieving any positive action by the Soviet Union with respect to the situation of political prisoners and problems which the Ukrainian people face in the Soviet Union. They stressed the importance of patience and a peaceful approach.

Following a brief lunch break there was a VIP White House Tour.

Dr. Myron Kuropas arranged a special meeting between Gen. Jeanne Holm and the representatives of the Ukrainian women's organizations. Representing UNWLA were vice-presidents Alexandra Riznyk, Christine Nawrocky and Olga Stawnychy; from the Ukrainian Gold Cross — Mrs. Maria Kwitkowski; from the Ukrainian Orthodox Sisterhood — Mrs. Helene Petrenko; and from OFFU — Mrs. Ulana Celewych.

Gen. Holm greeted the group and offered coffee and sweets. She was interested in learning about any problems we Ukrainian women face and any particular requests we may have. All the representatives agreed that we need to be included in the activities of her office in order to be involved in the mainstream of events, especially women's affairs, in our country. The organization of an ethnic women's conference was requested for the purpose of discussing common problems and finding solutions. Gen. Holm seemed sympathetic and understanding and said that she will be in contact with us.

We were extremely pleased to have had this opportunity to meet with General Holm and Dr. Kuropas.

Among the immigrants from Austro-Hungary were the Ruthenians—later called Ukrainians. Emigration from demographically Ukrainian territory began in 1865 as people left the impoverished villages of Galicia and Transcarpathia. By 1890, Ruthenians were also leaving Romanian-ruled Bukovina.

The exact number of Ruthenian immigrants to the United States, however, is not known. The Ruthenians were considered a part of the immigration from the Austro-Hungarian Empire. Only in 1899 did the U.S. Bureau of Immigration begin to record nationality as well as country of origin. The Annual Reports of the Commissioner General of Immigration reveal that over 250,000 Ruthenians entered between 1899-1914, giving rise to the estimate that by 1914 there were some 500,000 first and second generation Ruthenians-Ukrainians living in the United States.

IN THE LAND OF PROMISE

Eighty percent of all the immigrants who entered the United States between 1880 and 1930 settled in the northeastern section of this country that is, east of the Mississippi and north of the Washington D.C. - St. Louis Line. Although Ruthenians settled almost everywhere in

the United States, eighty-five percent followed the immigrant trend to settle in the states of Pennsylvania, New York and New Jersey. In fact, fifty percent of the Ruthenians gravitated to the anthracite coal-mining areas of Pennsylvania, where Slavs and Italians quickly replaced the British, Irish and German workers in the mines; the frequent use of Ruthenians as "strike-breakers" put them at odds with the Irish. Those Ruthenians who could still find cheap homestead land in America farmed, but most, being unskilled workers, were drawn to mining. Diverse mining drew them in smaller numbers to Illinois, Texas, Wyoming and North Dakota, but the majority of Ruthenians were to be found in small isolated communities in Pennsylvania where they lived and worked together. Because they rarely came in contact with Americans, they learned English slowly, handicapped also by a fifty percent rate of illiteracy.

The Church was the immigrants' primary source of solace and comfort. The people living in Transcarpathia and Galicia prior to World War I were Uniate Catholics (i.e. Catholics of the Byzantine Rite). Therefore, except for a small number of Orthodox immigrants from Bukovina, the overwhelming majority of the immigrants to America were Uniate Catholics. Upon immigrating to

---

On July 1, 1976 UNWLA was invited in the name of President G. Ford by Gen. Jeanne M. Holm, Special Assistant to the Pres, for Women, to the White House. The National Commission on the Observance of International Women's Year was presenting their final report to the President.

President Ford addressed the group in the East Garden of the White House. He talked about the importance for every woman to feel equal in all aspects of life in this country. He stressed the importance of the Equal Rights Amendment and eliminating discrimination against women. He wished to see all women as equal citizens of this country.

President Ford presented the new director of the Commission, Elizabeth Athanasakos and other new members of the Commission.

Present at this meeting were Senators, members of the Commission State Dept., state representatives, and representatives of national women's organizations. Among the representatives were Ms. Olga Stawnychy of UNWLA and Mrs. Helen Petrenko of the Orthodox Sisterhood.

Afterwards the President invited everyone to the White House lawn where refreshments were served under large tents and the Marine Band entertained.

During this time I was able to talk to Pres. Ford, Gen. Jeanne Holm, Sen. Percy and other distinguished guests. I was very proud to represent UNWLA at this event and expressed that I hope our organization can take a more active part in women's affairs in our country. Our representation and participation in Internat'l conferences are very important as we can well see. We must continue to be an integral part of the women's movement in our country. Copies of the Report of Nat'l Commission of Observance of Internat'l Women's Year are available from U.S. Gov. Printing Office Wash. D.C. 20402

\$5.20 each

I urge all our branches to obtain a copy.

OLGA STAWNYCHY

---

the United States, the Ruthenians first joined the Latin Rite Catholic parishes to which other Slavs belonged. The Uniate Catholic Church, however, is of the Byzantine, not Roman, Rite, and thus, as the number of Ruthenians in America increased, they formed their own parishes served by their own priests from Galicia and Transcarpathia.

The Uniate Church in America offered not only spiritual help but also material assistance and community aid. The first Ruthenian communities were organized by Father Ivan Voliansky who, during his three-year stay in America (1884-1887), founded churches, a self-help society called the Brotherhood of St. Nicholas (1885), cooperative general stores, a labor union and adult education classes. The first community to be so organized was Shenandoah, Pennsylvania (1884), where the first Uniate Catholic Church, the Church of St. Michael the Archangel, was built in 1885. By 1886, Father Voliansky had also organized the Ruthenian communities of Kingston, Olyphant, Shamokin and Wilkes-Barre in Pennsylvania as well, as the communities of Jersey City and Minneapolis. In 1886, Father Voliansky began publishing *America*, the first Ukrainian language newspaper in America. Father Voliansky was recalled to Ukraine in 1887, but his work was continued by those priests who followed his guidelines.

ECONOMIC LIFE

The work of the Church provided the basis for community life and helped the immigrants through hard times. Living conditions in America were far from ideal. A man working in the mines brought home a weekly pay of a little over \$7.00. Many children worked separating coal from shale in order to bring home an additional \$3.50 weekly. These were the times when a family in the Pittsburgh steel district needed \$15 a week to survive at a subsistence level. The organization of a self-help

society, a cooperative store and a labor union were giant steps toward self-sufficiency.

The Ruthenians were known for their hardworking nature, the honesty, thrift and even ingenuity. The first action of immigrants was to send money back home to repay the cost of passage and to pay off family debts. Later, groups of men from the same village sent money collectively for the improvement of village living conditions — for the building of a new school, for example. Men sent for their wives and immediate families and helped relatives make the crossing and adjustment to life in America. The life of the Ruthenian woman immigrant was very difficult. Besides a husband, relatives and anywhere from three to ten or more children of her own to care for, she often took in boarders for additional income.

The Ruthenians who eventually left mining sometimes went to work in factories, or bought small farms, but usually they set up individual businesses — a boarding house or a grocery store where supplies were normally bought "on the book." The children of grocery store owners generally went to high school and on to college. Boarding house managers often turned to the saloon business, as liquor was a profitable item to sell. Saloons became for a while, the social centers of immigrant life. Indeed, the saloon keeper became, in some instances, more influential in the parish than the priest himself. The children of the immigrants often left for the cities where they learned trades and then returned to their communities to set up new businesses. Many children, however, did not return to the home communities. After 1920, the focus of Ruthenian life had shifted from the Pennsylvania coal mining towns to six major cities of the United States: New York, Philadelphia, Pittsburgh, Cleveland, Detroit, and Chicago.

To be continued in next issue.

International Council of Women's Triennial in Vancouver

During the weeks of June 20th and July 2nd, our President, Mrs. Ivanna Rozankowsky and public relations chairperson, Mrs. Camille Huk Smorodsky took an active part in the International Council of Women's Triennial in Vancouver. Owing to the length of their respective reports, we have reserved the next edition of OUR LIFE for their articles. In the Ukrainian Section of this issue, however, there is a brief summary of the event.

UNWLA PARTICIPATES IN GFWC CONVENTION

The 85th annual General Federation of Women's Clubs Convention was held in Philadelphia from June 14-18, 1976. This convention took on special meaning because of the Bicentennial and because a new Executive Board of GFWC was elected. The UNWLA a voting associate member, was represented by Ms. Olga The UNWLA a voting associate member, was represented by Ms. Olga Stawnychy, vice-president. The Philadelphia convention was attended by over 2,200 registered GFWC members, making it the largest to date.

The Ukrainian delegation, which comprised Mrs. Lidia Diachenko from WFUWO, Mrs. Oksana Gengalo from Ukrainian Gold Cross and Mrs. L. Berwecky, Mrs. M. Mazur, Mrs. O

Hewka, Mrs. I. Yurchak and Mr. S. Wowchok from UNWLA, took an active part in all the official convention activities including the International Delegates Dinner and the International Luncheon at which the international clubs were presented to the membership.

Ms. Stawnychy attended the Junior Conference and Luncheon at the Benjamin Franklin Hotel where *Preventive Medicine* was chosen as the program of emphasis for 1976-77. All the Junior Clubs will concentrate on this area in their communities. In keeping with the Bicentennial spirit, the luncheon featured a typical colonial day meal and a Bicentennial Fashion Show.

The Philadelphia Regional Council arranged to have a small Ukrainian Exhibit in the International Lounge at the Bellvue Stratford Hotel. Mrs. M. Mazur, president of Branch 90 organized the exhibit and demonstrated pysanka-making.

The newly-elected president of GFWC is Mrs. Harry Wagner, Jr. of Arizona. The new administration is planning to put more emphasis on areas of international policy and on its International Department.

The convention was very interesting and well-planned. Because of the tremendous turnout, the voting time had to be extended and often a two-hour wait to vote occurred. The delegates expressed appreciation, respect and love towards the outgoing president and her administration with speeches, standing ovations and gifts from different state federations and International Clubs.

Next year's GFWC convention will be held in Seattle, Washington.

Olga Stawnychy

HUTSUL CERAMICS

Ukrainian folk ceramics developed in various stages, beginning during the Neolithic period and spanning many ages. Although ceramics were produced in all areas rich in clay and kaolin, local schools and techniques of production evolved separately.

In Hutsulshchyna all knowledge of the pottery craft was inherited. Pistyn, Kosiv and Kutu, centers of Hutsul ceramic production, begot a number of noteworthy craftsmen, in this, possibly the most outstanding and rapidly developing branch of Hutsul folk craft in the 19th and 20th centuries.

The first notable potter of Pokuttia was Matvij Kovalskyj, whose works date from the early 19th century. He used a polychromic maolican technique on clay panels.

Oleksa Bakhmetiuk (1820-1882) developed and perfected the method of decorating earthenware with white-wash and etchings. His contributions include the creation of various new forms of functional pottery and the synthesis of decorative plant motifs and thematic art.

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

In the second half of the 19th century Hnat Koshchuk adorned his works, primarily flasks and pitchers, with garland-like plant motifs.

Petro Koshak completed pottery school in Kolomyja where he learned in detail all that was created by his predecessors. He selected their finest elements and employed them in his works.

Pavlyna Tsvilyk, the daughter of potter Josyf Sovizdraniuk, and her husband Hryhor were two of Kosiv's leading craftspeople. She produced many new forms of functional ceramics, as well as preserved traditional hutsul principles. Her works are found in the largest museums in the USSR and abroad.

During this period, ceramics craftsmen from the clans of Voloshchuk, Tymiak, Tsvilyk and Sovizdraniuk, the family of Tymchuk and others also contributed their share to the proliferation of ceramic art.

"JUST BETWEEN US AND THE TELEPHONE"

This is not the first time that someone has noted that the wearing of long hair is not necessarily the trademark of a "hooligan". After all, the signers of the Declaration of Independence wore long hair, as was the style in those times. Hair styles come and go, as do styles of dress and styles of manner (notice how the kissing of a lady's hand is out, whereas men and women alike are now shaking hands with either sex upon meeting). Even the current interest in ethnicity has brought the study of foreign languages back into style as part of the university curriculum. The fashion of wearing embroidered clothing, the interest in the study of the Ukrainian language and Literature, the revival of Ukrainian traditions are all greeted with great joy by Ukrainian ethnics, happy that it is the style of the times.

PROFILE: AUTHOR MARIE HALUN BLOCH

Interview by Marta Tarnawsky Translated and condensed by Olha Stasiuk

At this time of two anniversaries — the Bicentennial of American independence and the Centennial of Ukrainian settlement in the United States — it is appropriate to assess the input of Ukrainians into the treasury of American culture. A major contributor thereto is Marie Halun Bloch, author of children's books. She has published 16 books, some of which have also been published in braille and on records.

The daughter of Rudolph and Sofia Halun, immigrants from western Ukraine, Marie was born in Halychyna and came to the United States at a very early age. She married Donald Bloch, her former professor of literature, at the age of twenty, and worked as an economist until the birth of her daughter, Hilary, who now has a family of her own and retains her mother's family name.

Ms. Bloch began her career in children's literature by publishing short stories in the children's magazine *Jack and Jill*. The transition from short stories to books was made when the editor of *Jack and Jill* rejected a series of articles and instead suggested that they be made into a book. And so, *Danny Doffer*, Ms. Bloch's first book, appeared in 1946.

She chose children's literature as a creative medium because she vividly remembers her own childhood — not in terms of events, but rather, in *feelings*. She felt that this ability of hers could be valuable in literature for children.

Her books, especially those with plots involving Ukrainian images, trace the maturation of the child-hero's perceptions on a backdrop of two worlds. Her plots often reflect the problems of coping with two different, conflicting worlds.

Her several visits to Ukraine provided her with the basis for *Aunt America* and *The Two Worlds of Damyan*, books which deal with the conflict between the Ukrainian home life and the Russified realities of modern Ukraine. In *Marya of Clark Avenue*, a semi-biographical work, Ms. Bloch examines the pressures exerted by the traditions of the parental home and the Americanized school life. She recreates ancient Kiev in *Bern, Son of Mikula* (excerpts in Ukrainian in this issue), a novel based on a legend she read in the Kiev Chronicle of the year 968. In *Bern*, she contrasts the civilized world of Kiev

as a dukedom with the nomadic world of the Pechenih tribes.

Ms. Bloch's visits to Ukraine also sparked her interest in Ukrainian folklore and art. She is fascinated by the universality of folklore and has published a translation of Ukrainian stories entitled *Ukrainian Folk Tales*. She is currently working on a belletristic novel for adults. It will be a historical work set in the era of Prince Yaroslav the Wise.

Marie Halun Bloch is a woman of great personal charm and a truly Ukrainian soul. In her interview with Ms. Marta Tarnavska in the Ukrainian section of this issue, she says:

"Envy is not one of my vices, but I do envy the young people of today who have Saturday schools in which they may learn of their Ukrainian heritage, and Harvard and other institutions of higher learning where they may pursue their study of Ukraine. If only I had had such opportunities in my own student days! As it was, my Saturday school offered only a brief course in the Catechism, reading through a first-grade reader, and practice in a copy book of writing. What I further learned of Ukrainian history and literature I learned from my parents. But there were many children who were not so lucky as I, and they grew up quite ignorant of their true heritage, spiritually poverty stricken.

Although my daughter and two young granddaughters (eleven and twelve) know hardly any Ukrainian, they are very much aware of their Ukrainian heritage. Not only that, but as occasion arises, they inform people about Ukraine. At school, whenever they are permitted to choose their own topic for compositions, the two girls often write about Ukraine. Sometimes they get help from me or from their mother (who accompanied me on one trip to Ukraine). But they also have in their home the invaluable help of the English-language, two-volume work UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPEDIA. This work is the best investment Ukrainian parents could possibly make if they are concerned about their children's education. With the help of this authoritative, well written work, my granddaughters are educating themselves, their schoolmates, and even their teachers about Ukraine."

For Ukrainians, Marie Halun Bloch is a unique and significant figure, not only

because she is possibly the only professional writer of Ukrainian descent in the United States, but because she finds a place in her works for Ukrainian themes and does so both skillfully and successfully.

OUR COVER

If the photo on our cover was not signed, one would think it was a church in the Carpathian mountains. Not only the church itself brings back a touch of nostalgia, but the surrounding landscape reminds many of our homeland.

Many such churches have been already built here in the United States. They are part of our contribution to America's cultural growth.

The church in our photo is in Hunter, N.Y. It was built, as such churches were in Ukraine, without nails. The wood was imported from Canada. The church was built by Jurij Kostiw, interior woodcarvings were executed by Mychajlo Cheresnowskyj and the icons by Petro Cholodnyj.

NEW PINS FOR LONGTIME UNWLA MEMBERS

The Main UNWLA Office has special pins available for members who have belonged, to UNWLA for at least 25 years.

Branches with longtime members should send their lists to the Main Office. The price of the pins is \$4.50. Members should be awarded the pins at general Branch meetings or at some other auspicious occasion.

ВИШИВАНА ТОРБИНКА

Здавалось би, що влітку трудно взятись за якусь вишивку. Немає місця взети з собою нитки і полотно.

Але вишивана торбинка може нам удатись. Матеріалу небагато — вистачить подовгуватий кусник тканини, в якій можна рахувати нитки і трохи волічки. Тло повинно бути біле, кремове, піскове або сіре.

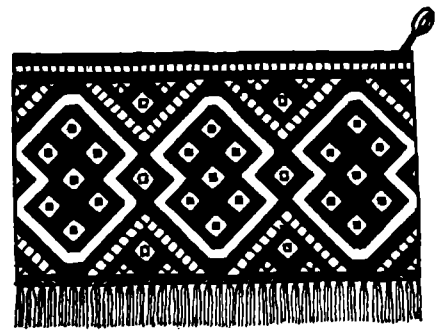
Довжина матеріалу 6-7", можна продовжити або скоротити залежно від бажання. Долішній край може бути зігнутий. Та коли хочемо прикрасити

торбинку тороками, тоді слід його розтяти, легко пристібнути волічку (тороки) і зшити на машині обидві сторони.

Вишивати волічкою, яка гарно покриває тканину. Коли вже заповнена одна сторона, тоді зшити обидві внизу й по боках, а вгорі викінчити торбинку замком-блискавкою. Підшити торбинку шовковою підшивкою у кольорі вишивки.

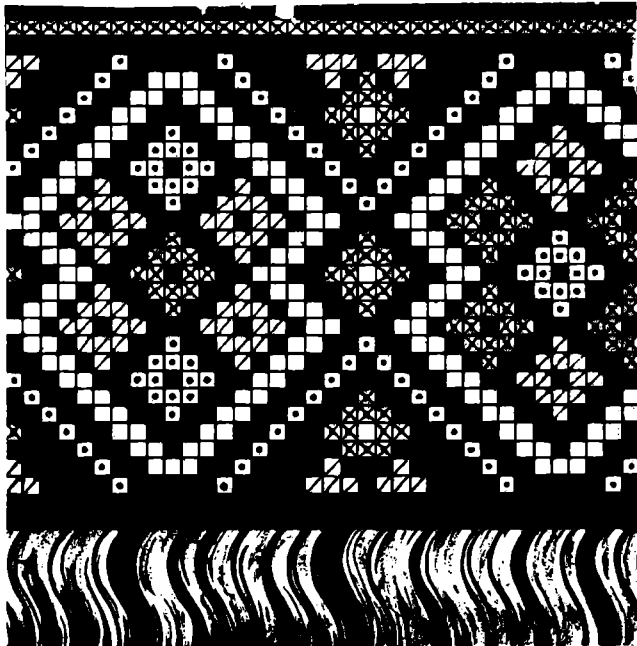
Хто хотів би покрити торбинку вишивкою з обох боків, повинен підібрати для другої сторони лиш основні зразки головного взору. Це можуть бути ряди ромбиків у різних кольорах або смужки різних кольорів, серед чорного тла.

Таку вишивану торбинку можна придбати до кожної сукні, достосовуючи колір вишивки до її тла.

Вишивана торбинка

До вишивання вживати волічки в таких кольорах: ■ ■ чорна, хх хх червона, // // зелена, жовта. Порожні квадратики незаповнені, крізь них проглядає тло.

Взір до торбинки

ПРИЄДНУЙМО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "НАШОГО ЖИТТЯ" З-ПОЗА НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Заохочуємо і закликаємо наших читачів, членок і нечленок СУА, щоб прилучилися до **акції приєднання передплатників "Нашого Життя" з-поміж нечленок нашої організації.**

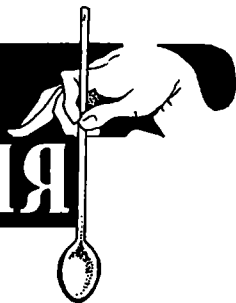
За приєднання таких передплатників призначаємо такі нагороди:

За 5 приєднаних передплатників: книжка З. Терлецької "Українські страви" або "Spirit of Flame" by Lesia Ukrainka

За 3 приєднаних передплатників: "Взори в альбомах або співаник-посібник "Рідна пісня"

При кінці року помістимо в "Нашому Житті" прізвища тих, хто приєднав найбільше число нових передплатників

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЦИТРИНОВА ЛАКОМИНКА

СПІД — ДИВ. ПОПЕРЕДНІЙ ПРИПИС

1 пачка цитринової маси-крему (lemon pie filling),
сік з цитрини,
8 унцій (oz) філадельфійського сметанкового сиру (philadelphia cream cheese)
2 пачки порошкової сметанки (dream whip),
1 горнятко холодного молока,
1 ложечка ванілії.

Цитринову масу-крем (lemon pie filling) розбити, як у приписі поміщеному на пачці. Накласти на спід, приготований як у попередньому приписі. 2 пачки порошкової сметанки (dream whip), розбити в молоці, додати ложечку ванілії, вимішати з вбитим у мішалці сиром і вилити на цитринову масу-крем (lemon pie filling). Покласти на ніч до холодильника.

ПОМАРАНЧЕВА ЛАКОМИНКА

1 велика пляшка помаранчевої соди,
2 пачки цитринової желатини (lemon jello),
2 пачки порошкової сметанки (dream whip),
2 пачки порошкової сметанки (dream whip),
1 пушка 11 унцій (oz) помаранч-мандаринок (mandarin oranges),
1 горнятко холодного молока.

1 горнятко соди підогріти і розпустити в цьому 2 пачки желатини, тоді долити решту холодної соди, вимішати і покласти до холодильника, щоб трохи згусло.

Вбити 2 пачки спорошкової сметанки (dream whip), як у приписі на упакованні. Відцідити сік з мандаринок, а овочі вимішати з попередніми складниками і влити до круглої форми. Покласти в холодильник, а коли зовсім зітнеться (застигне), викинути на пласку тарілку. Прибрати частинками помаранчі.

ЛАКОМИНКИ З КОБЗЯРІВКИ

Ці десерти, приготовані без печення-варення, ми смакували в Гантері під час вакацій у "Ксені" На наше прохання **Оля Кобзар** подиктувала нам приписи, які подаємо сьогодні.

ЖЕЛЯТИНОВИЙ СИРНИК

1 пачка цитринової желатини (lemon jell-o),
1 пачка (8 унцій) сметанкового сиру (Philadelphia cream cheese),
1 мала пушка посічених ананасів (crushed pineapple),
1 мала пушка вершків (сметанки — heavy cream),
2 малі опакування (з великої пачки) медових "крекерсів" (honey graham crackers),
цукор до смаку.

Желятину розпустити в 1/2 горнятка гарячої води, додати ананаси, поставити до холодильника, щоб почало густіти (стинатися). Сир розбити в мішалці, додати желатину, а якщо хтось любить солодше, додати цукру, вимішати, вкласти до холодильника. Вбити вершки (сметанку) в мішалці аж до твердості. Ложкою легко додати вбиті вершки до остудженої маси з сиру. Бляшку вистелити "крекерсами", викласти на це масу, зверху посипати роздушеними "крекерсами" Поставити до холодильника на кілька годин, найкраще на ніч.

ОВОЧЕВА ЛАКОМИНКА

СПІД

18 подвійних грагамових "крекерсів" (double graham crackers) розкришених валком
1/4 горнятка цукру,
1/2 горнятка стопленого масла.

МАСА

32 цукрові дмуханці (marshmallows),
1/2 горнятка гарячого молока,
1 велика пушка відцідженого овочевого коктейлю (fruit cocktail),
1/2 горнятка посічених ананасів (crushed pineapple)
1 пачка цитринової желатини (lemon jello),
1/2 пінта (pint) вбитих вершків (сметанки — heavy cream).

Перші три складники добре вимішати. Залишити три ложки цієї маси, а рештою викласти бляху. Розтопити цукрові дмуханці (marshmallows) в гарячому молоці. Відцідити сік з пушки ананасів і розпустити в ньому цитринову желатину. Вбити у мішалці вершки (сметанку) і вимішати все разом із ананасами та овочами з коктейлю (без соку). Викласти на вистелену "крекерсами" бляшку. Посипати рештою роздушених "крекерсів" Вставити до холодильника на кілька годин.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК І "МОЛОДА МУЗА"

Друкарський чортик робить різні збитки. Користає часто з того, що редактори, які теж у нас є заодно коректорами, змучені напруженою безпервною десятигодинною працею і тоді, як той перелесник у лісі, так цей чортик у друкарні наводить на очі мряку, щоб залишити непоправлені помилки, або наводить блуд так, що складачі поправляючи одне, пропускають щось друге.

В травневому числі "Нашого Життя" завзявся друкарський чортик на "Молоду Музу" — очко в голові редактора. У висліді, у творах учасників "Молодої Музи" трапилися помилки, а саме:

На ст. 14 у нарисі Людмили Канюги п. н. "Імпromptю" в 14-му рядку повинно бути "стара панна" а не "стає панна".

Ціле речення повинно бути таке: "Тільки то дівчина років трохи назбирає, вже — стара панна!"

На ст. 15 в закінченні оповідання **Марти Зелик** "Щедрий дар" пропущено слова "тепер перевищує всі інші, а заржавіла коробка". Ціле речення має звучати так: **Ї дар — 99 центів — тепер перевищує всі інші, а заржавіла коробка пишається в мене на полиці поміж іншими цінними пам'ятками**.

Дуже нам прикро що ті "перші кроки" на наших сторінках трохи зіпсував "друкарський чортик". Але, як доходять до нас голоси читачів, твори молодих adeptів пера подобалися, і, маємо надію, що під час вакацій вони ще напишуть знов щось цікаве і гарне. **У. Л.**

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ (МІСТО)

10-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Хроніка за час від 15-го червня 1975 до 29-го лютого 1976 р.

10-ий Відділ СУА є членом місцевого відділу УККА і платить точно свої вкладки. Відділ співпрацює з парафією св. Николая. Членки Відділу відвідують зорганізовано імпрези других Відділів в Окрузі.

Референтки Відділу дбають, щоб сходи́ни проходили фреквентно, корисно і цікаво. Приєднано три нові членки. На сходи́нах відчитано такі реферати: "Коротка історія СУА", "На день Матері", "Історія Статуї Свободи", "Українські коляди і щедрівки". Імпрезова референтка О. Рудакевич подбала про влаштування традиційного "Андріївського Вечора", який все втішається моральними і матеріальним успіхом. При Відділі існує хор, який веде Іня Черняхівська. Відділ зорганізував коляду для придбання фондів.

Заходом референтки суспільної опіки вислано пачки з одягом до Бразилії. Крім стипендії для сталої стипендистки Відділу, референтки приєднали спонзора для другої стипендистки. Новий спонзор Іванна Гентош вислала 150 дол. Референтки суспільної опіки дбають про хворих і відвідують їх у лікарнях, чи по домах.

Господарські референтки Відділу заготовляють печиво на Андріївський вечір і інші імпрези та на сходи́ни Відділу.

Всі референтки тісно співпрацюють між собою і дбають, щоб Відділ вив'язувався зі своїх зобов'язань (матеріальних і моральних).

Іванна Петик
пресова референтка.

20-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА. (1975 р.)

20-ий Відділ СУА в Філядельфії, що його вже втретє очолює Я. Збир-Лободич, налічує 35 членок. Деякі з них це вже літні жінки, тому й не беруть участі в праці Відділу. Цьогорічна праця Відділу була дещо сповільнена через поганий стан здоров'я деяких активних членок.

Лідія Дяченко — голова Управи Округу Філядельфія
Lidia Diaczenco — president of the Philadelphia Regional Council

На ширших сходи́нах, присвячених організаційним справам, відбуло гутірки на такі теми: "Рік української Жінки", "Участь української делегації на Міжнародній Конференції в Мехіко", "Перший Листопад" і "Слуга Божий — Митрополит Андрей Шептицький".

У звіттовому році влаштовано з 88-им Відділом СУА "Досвітки" та 25-ий зчєрги традиційний "Щедрий вечір", що його 20-ий Відділ влаштовує кожного року, стягаючи поважну скількість мешканців Філядельфії.

Членки 20-го Відділу брали активну участь у підготовці імпрези "В поклони жінці-страдниці", що її організували спільно всі місцеві жіночі організації.

Воднораз із Фінансовою Комісією СФУЖО Відділ влаштував з нагоди 10-ліття квартальника СФУЖО "Українка в Світі" вечір — "Українки в світі", що ним проводила ред. У. Любович.

Відділ брав участь і мав самостійний станок під час Інтернаціонального Фестивалю у Філядельфії. Членки Відділу брали також активну участь в акціях оборони Валентина Мороза.

20-ий Відділ СУА є членом УККА і співпрацює з місцевими організаціями, що діють під протекторатом місцевого Відділу УККА.

Деякі членки займають відповідальні пости в СФУЖО, інші

активізуються в Окружній Управі і в Гуртку Книголюбів при Окружній Управі.

Марія Харина
пресова референтка

41-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ нараховує 17 членок, з них 6 пасивних. Працювали такі референтури: організаційна, культурно-освітня, виховна, суспільної опіки і господарська.

На сходи́нах читано й обговорювано зміст обіжників з Централі й Окружної Управи. Крім того голова підготувала і відчитала доповіді на такі теми: 25-го лютого 1975 р. "Історія статуї Свободи"; 23-го березня відзначено Шевченкові роковини. До програми додано читання віршів сучасних поетів, що присвятили свої поезії Шевченкові. 21-го вересня відбулася доповідь про участь української делегації у Світовій Жіночій Конференції в Мехіко. Цю доповідь підготувала і виголосила заступниця голови Мирослава Белей. 29-го жовтня присвячено "Літературні хвилини" 5-й річниці смерті художниці Алли Горської. 14-го грудня вшановано пам'ять почесної голови-основниці Олени Лотоцької.

Членки Відділу брали участь в імпрезах інших Відділів і в з'їздах та імпрезах Окружної Управи. 19-го жовтня членство брало участь у святкуванні 50-ліття СУА. На бенкеті були відзначені золотими медалями наші сеньйорки: Ангелина Банах, Ярослава Галан і Марія Савчин.

Членки збирали підписи під петиціями в обороні політичних в'язнів-жінок. Петиції вислано до канцелярії СКВУ.

В ділянці суспільної опіки відвідувано і підтримувано на душі хворих членок. Вислано пачку з одягом до Бразилії. Таксамо вислано пожертву на фонд студіюючої молоді до Бразилії. Передплачено "Наше Життя" для "бабусі" пані Кулик в Англії і вислано їй дар. Вислано пожертву на видання творів Лесі Українки. Вирівняно всі зобов'язання до СУА і вплачено пожертву на фонд Музею СУА.

22-го листопада влаштовано базар, а 18-го травня "бінго". Дохід з цих імпрез допоміг Відділові фінансово.

Галина Бодуляк
пресова референтка

43-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

(Вересень 75 — червень 76 р.)

43-ий Відділ СУА начисляє 83 членки. Головою Відділу є Ірина Мамчин.

Відділ відбуває ширші сходи, улаштовує імпрези чи зустрічі та відвідує імпрези інших Відділів.

На перших сходах після вакацій, 8-го вересня відбулася доповідь Марти Тарнавської п. з. "Англомовні видання в українській літературі", ілюстрована примірниками книжок.

6-го жовтня була ілюстрована прозірками доповідь Оксани Генгало "Скитські пам'ятки".

3-го листопада інж. Володимир Шиприкевич висвітлив і пояснив прозірки "Подорож по Іспанії, Португалії і Марокко", а 1-го грудня інж. Тит Геврик дав ілюстровану прозірками доповідь "Софійський собор".

12-го жовтня відбувся пікнік. Членки відвідали почесну членку 43-го Відділу Анну Богачевську у Вормінстері. Зустріч залишила гарні спогади.

Заходом імпрезової референтки Л. Чайківської відбулася 16-го листопада дуже вдала імпреза п. н. "Ми — жінки і наші діти".

У програмі дівочий хор Українського Музичного Інституту під диригентурою Юрія Оранського відспівав "Діво Маріє" Фоменка і "Осіньню пісню" — Фоменка до слів Іванни Савицької зі сольом Надії Оранської. Фортепіяновий супровід спочивав у руках Христі Чижович. "Українським жінкам присвята" Ніни Кузьменко відчитав студент Нестор Максимович. Скрипковий ансамбль у складі: Віра Бойко, Оля Трипуненко, Нестор Максимович, Юрій Трипуненко, при фортепіані Христя Головач, виконав: третю частину сонати Тартні і "Думку" Присовського. Ансамбль приготувала і провадила членка 43-го Відділу Анастасія Жилава. Гумореску "Мушу оженитися" пера Зенона Чайківського виконав артист Українського театру Ярослав Пінот-Рудакевич. "Незмінні" — скеч цього самого автора — музика і акомпаньямент Роксоляни Гарасимович — виконали: новачка Арета Гарасимович і студенти — Андрій Бойко й Олег Прасіцький. Вірш Зої Когут — "Заслуженій діячці" продеклямувала Галя Гораєцька. Численних гостей гостили чаєм і солодким. Замість базару великоднього печива членки зложили датки.

Референтка суспільної опіки Анна Олійник дбала про відвідини хворих членок в лікарнях і вдома. Вислано 5 пачок з одягом до Бразилії.

Відділ помагає трьом бабусям посилаючи їм річно по 60 дол.

На терені Філядельфії створено "Осередок Суспільної Служби". До управи Осередка від нашого Відділу ввійшли: Анна Олійник, референтка суспільної опіки і Ірина Мамчин, голова Відділу. Касирка 43-го Відділу Марія Куземська належить до "Осередка Суспільної Служби" і платить вкладку.

В звітному часі Відділ доповнив суму на Запасний Фонд "Нашого Життя" і став тисячником. Розпродав цеглини на Музей СУА на суму 395 дол. Відділ тісно співпрацює з Округною Управою.

11-го травня брав участь в інтернаціональному базарі з нагоди 200-ліття Америки. Бере живу участь у починах української громади міста Філядельфії.

Марія Татарська
пресова референтка

90-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. О. СТЕПАНІВ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

90-ий Відділ СУА начисляє 24 членки. Головою Відділу в діловому році була Тося Мельничук. Відділ відбув десять ширших сходів і сім засідань управи. На ширші сходи управа запрошувала доповідачів з доповідями чи гутірками. Імпрези Відділу були дбайливо підготовані і проходили успішно.

Дня 11-го січня 1975 р. Відділ улаштував традиційну "кучеряву Маланку" в домі п-ва Лесі й інж. Юрія Мацькових, а 27-го лютого, на запрошення управи публічної школи "Повел", членки влаштували показ народнього мистецтва і писання писанок.

15-го березня Відділ перевів продаж печива в домівці СУА, а в днях 17, 18 і 19-го березня влаштував показ писанок у "Черрі Гил Мол" в Черрі Гил, Н. Дж. Писанки писала М. Мазур із допомогою Х. Лазор, Л. Мацьків і Н. Даниленко. У днях 20, 21 і 22-го березня влаштовано показ писанок з усіх земель України і переведено спосіб їх писання. Показ відбувся у департаментову магазині Стравбридж і Кловтиер у Черрі Гил, Н. Дж., а писанки писали М. Мазур і Л. Мацьків.

Дня 19-го квітня Відділ узяв участь о у Міжнародному Базарі, що його

влаштував "Санктуарі Кваєр" (хор). 90-тий Відділ репрезентувала імпрезова референтка М. Мазур.

У неділю 20-го квітня, в залі УСО "Тризуб" із рамени 90-го Відділу СУА д-р Богдан Цимбалістий виголосив доповідь п. н. "Психологічне пояснення снів". Інтересна доповідь і особа доповідача притягнула багато публіки.

Управа Дівочого Католицького Гайскулу в Аппер Дарбі, Па. запросила Відділ, щоб у днях 29 і 30-го квітня познайомив студенток з технікою писання писанок та з українським народнім мистецтвом. Першу сесію вели М. Мазур і Х. Сенік, а другу М. Мазур і М. Чижович.

Дня 31-го травня, в домі п-ва Наталії й інж. Івана Даниленків відбуто зустріч із молодим мистцем Андрієм Мадаєм, який пояснив присутнім техніку виконання дереворитів і дереворізів.

Дня 22-го червня в домі "Вознесіння" Відділ висвітлив фільм "Подорож по Греції" і гостив мешканців чаєм та солодким.

Дня 4-го липня, в "День Незалежності" відбувся у Савтгемптон, Па. міжнародній день "Людина допомагає людині", до участі в якому запрошено 90-ий Відділ СУА. Відділ підготував два станки — один із народнім мистецтвом, а другий з українською кухнею та запросив гуцульський танцювальний гурток "Черемош".

Великою імпрезою в 1975 р. було відзначення 10-ліття Відділу. Бенкет з програмою відбувся 4-го жовтня в залі церкви Благовіщення. Бенкетом провадила Віра Кліш. Головним доповідачем була Стефанія Пушкар, яку Відділ відзначив почесним членством за допомогу в його організуванні, а Марію Мазур "Членкою Ювілейного Року" за її невтомну працю у Відділі.

У зв'язку з відзначенням 50-ліття Союзу Українок Америки, що відбулося 19-го жовтня у Філядельфії, Відділ влаштував 18 і 19-го жовтня виставку народнього мистецтва, поруч із виставкою іконопису молоді мисткині Галини Титли. Мисткині-вишивальниці, які брали участь: Марія Сидоренко, Мирослава Стахів і Марія Чижович.

Дня 21-го грудня Відділ улаштував для малят парафії Благовіщення п'єску "Св. Миколай".

В грудні відбулися в домівці СУА загальні Збори 90-го Відділу, на яких вибрано нову Управу на 1976 рік.

Христина Сенік
пресова референтка

98-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. АННИ ЯРОСЛАВНИ, ФІЛЯДЕЛЬФІА, ПА.

Ціллю Відділу в попередніх роках було ширити знання про українську народну культуру. Таким шляхом прямує Відділ далі.

1976 року Управа працювала в такому складі: Слава Галавай — голова, Зірка Мишко — заступниця голови, Леся Процик — протоколярна секретарка, Оксана Левицька — кореспондентка секретарка, Меляся Сарахман — касирка. Референтки: Леся Дяченко — пресова, Марійка Панчак — імпрезова, Оксана Гной — культурно-освітня, Зеня Кунаш — організаційна, Маруся Рудакевич — господарська. Контрольна Комісія: Таня Оніл, Оля Федорук, Мирося Крижановська.

Щоб познайомити телевізійних глядачів Філядельфії й околиці з українськими культурними надбаннями. Відділ приготував 7-го квітня пів-годинну програму на 12-му каналі. Програму відкрила Дзвінка Швед відчитанням "Деклярації пошанування людських прав" ОН і висвітленням прозірок світлин Патріярха Блаженнішого Йосифа і інших наших церковних достойників. Також показала фрагменти з організованого життя українців у Філядельфії. На доказ, що СССР підписав згадану декларацию, але її не респектує, коментаторка вказала на переслідування українських діячів культури.

Телевізійних глядачів привітала хлібом-сіллю голова Відділу С. Галавай на тлі групи союзнок і дівчат у народніх одягах.

Христя Перфецька насвітлила історію України від скитських часів. Показано ношу з другого століття до Христа, а саме вбрання молоді з племені сарматів. Наступний показ відтворив одяг з шостога століття по Христі. Це був невивагливий стрій з дереворитними взорами. Черговим показом був одяг княгині Ольги, при чому коментаторка згадала про прийняття християнства в Україні. Показано ношу з часів панування Ярослава Мудрого, зокрема одяг князівни, потім королеви Анни. Запрезентовано стрій гетьманші й одяги жінок козацької старшини сімнадцятого і вісімнадцятого століть.

Орися Гевка пояснювала одяги наших часів з різних земель України. Моделювали союзнянки і запрошені дівчата.

Пояснення про бандуру відбулося на тлі виступу бандуриста Марка Бандери. Гуцульський музичний

ансамбль "Черемош" пригравав до танку парі танцюристів.

Показано великодні звичаї і традиції з поясненнями про наші писанки. Діти союзнок виконали гагілки. Виступ дітей підготувала Ярослава Савчак. Петруся Савчак інформувала про 98-ий Відділ і про цілий СУА. На закінчення Петруся Савчак порівняла етнічні групи до частин мозаїки, які творять гармонійну цілість — Америку.

Подібні телевізійні програми заплановано на майбутнє.

Відбулися з ініціативи Відділу виставки кераміки, вишивок, писанок. Заплановано цього року виставки в університетах, у банках і в бібліотеках.

Леся Стахнів-Дяченко
пресова референтка

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

3-Й ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АР.

3-й Відділ СУА у Фініксі, Арізона почав свою діяльність у березні 1975 р. Зорганізувала, відновила і очолила Відділ Катерина Росола. За час свого короткого існування, Відділ проявився діяльним, а потверджують це імпрези, які відбулися і дев'ять-місячне фінансове зіставлення. У березні м. р. Відділ брав участь у місцевих святкуваннях 200-річчя Америки. Влаштовано виставку народнього мистецтва, проведено дводенний показ писання писанок і вишивання, влаштовано окремих інформативний куток з вістями про Україну, ведено кухню з українськими стравами і печивом. Поміж усіма етнічними виставками, наша мистецька виставка була найкраща і найбагатша. В червні відбулася забава з веселою програмою "Вечір під ніч Івана Купала". Приємна атмосфера, чай і солодке задовольнили публіку.

В жовтні відбулася друга забава з мистецькою програмою, а чистий дохід призначено на стипендії студентам в Бразилії. Найбільшою імпрезою Відділу був бенкет для відзначення "Золотого Ювілею СУА", який відбувся 15 листопада. Голова Відділу і бенкетовий комітет доложили всіх зусиль та старань, тому бенкет пройшов з великим успіхом. З цієї нагоди Відділ видав невеличку ювілейну книжечку з програмою

вечора та інформаціями про СУА. Ця книжечка осталася пам'яткою для кожної особи присутньої на бенкеті. Вона принесла теж дохід до каси Відділу.

16-го листопада Відділ брав участь в "Етнічному Фестивалі", який від української громади очолювала УК Церква. В грудні відбуто два базари. З ініціативи Відділу в обох українських Церквах були відслужені молебні за поневолених українських жінок та панахида за сл. п. О. Лотоцьку. Крім двох стипендій по 200 дол., які Відділ продовжує, вислано пакки до Бразилії з уживаною одежою. Заплачено пренумерати на два числа журналу "Наше Життя" для Бразилії. Під час різдвяних свят членки ходили з колядою. До успіху праці Відділу причинилися отії наших Церков о. М. Колодій і о. А. Ілінський.

Членки Відділу також активно включаються у громадське життя Фініксу, беруть участь у двох хорах, танцювальному гуртку, школі українознавства і в Об'єднаному Комітеті. Відділ є членом УКК. Відділ сплатив фінансові зобов'язання до Централі та виконав її доручення. Зайнявся збіркою на Музей СУА і переслав до Централі 225.00 дол. З каси Відділу вислано 200 дол. на сплату будинку СУА. На Пресовий фонд "Н. Ж" зложено 225. дол. Загальні збори Відділу відбулися 25 січня ц. р. Голову Відділу К. Росола і її заступницю М. Ліневич перевибрано. Решта управи така: Галина Агушак — секретарка і касирка. Референтки: Сузанна Герес — організаційна, Марія Осадців — господарська, Ніна Сороченко — пресова, Надія Попович — суспільної опіки, Віра Вірло — культурно-освітня. Контрольна Комісія: Стефанія Спільник — голова, Кароліна Литвинишин і Ольга Микита члени.

Галина Агушак
секретарка

3 НАГОДИ 90-ИХ УРОДИН

З нагоди 90-их уродин пані **Івонні (Асі) Левицької** складаю 15. — дол. на пресовий фонд "Нашого Життя".

Пані Асю Левицьку я зберегла у вдячній пам'яті з часів мого перебування у Львові, куди приїхала я молодою дівчиною як делегатка з Канади на Жіночий Конгрес у Станиславові 1938 року. Знайшла я в неї сердечну опіку і приязнь. Бажаю їй всього найкращого!

Ганна Романчич-Ковальчук, Канада

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 29-го лютого 1976 р. померла членка 21-го Відділу СУА в Брукліні, Н.Й. бл. п. **Марія з Коструб'яків-Конопасевич.**

Покійна народилася 20-го травня 1927 р. в Кіданчі на Покутті. До гімназії почала ходити в Коломиї, але через військові події виїхала на еміграцію до Німеччини, а в 1948 р. прибула до Америки. Поселилася в Філадельфії і включилася в громадське життя. Була членом театру ім. В. Блавацького.

Одружившись з Василем Конопасевичем, переїхала до Нью-Йорку. Тут виховала двоє дітей — дочку Маргарету, дипломовану медсестру і сина Євгена, що є студентом каледжу.

Після складної операції в 1962 р. працювала в одному з бруклінських шпиталів. У 1974 р. відвідала Україну й побувала на рідній Гуцульщині. Планувала відбутися поновну подорож в Україну, але смерть не дозволила здійснити задуму.

Родина, приятелі і близькі знайомі відправили Покійну на вічний спочинок на українському цвинтарі в Бавнд Бруку.

Покійну прощала від 21го Відділу голова М. Михайлів і членки з лентами та свічками.

Залишила в смутку чоловіка Валентина, дочку Маргарету, сина Євгена, брата лікаря Василя Коструб'яка з дружиною і ближчу та дальшу родину в Україні.

Похована біля свого батька.

Сни свої мрії, люба гуцулко Марічко, а ця згадка хай буде китицею червоних маків на Твою могилу!

Зеновія Колодій

Управа і членство 5-го Відділу СУА в Дітройті з сумом повідомляють про смерть своєї довголітньої і відданої членки бл. п. **Софії Голуб**, яка померла дня 4-го квітня 1976 р., осиротивши дочку Марію Івасюк, синів Едварда і Володимира, сім внуків і вісім правнуків.

Бл. п. Софія Голуб народилася 16-го листопада 1897 р. в селі Орлиці, повіт Бібрівка в Україні. До Америки прибула в 1912 р. Тут вийшла заміж за Миколу Голуба.

Вже в молодому віці попри родинні обов'язки Покійна працювала в ділянці організації рідного шкільництва на терені Дітройту. Належала до організації "Молода Україна", ціллю якої було допомагати рідному шкільництву.

Згодом, коли на терені Америки постав Союз Українок, "Молода Україна" з ініціативи Покійної влилася в цю організацію, як 5-ий Відділ СУА. У новоствореному Відділі С. Голуб виконувала обов'язки голови, організаційної референтки і впродовж 20 років протоколярної секретарки. З окремою увагою ставилася до "Нашого Життя", заохочуючи членство передплачувати, підтримувати і читати журналу своєї організації.

Свої обов'язки в СУА і на громадському полі виконувала совісно і точно. Була жертвенна на загальнонародні потреби. Тому залишила в смутку не тільки свою родину і членство СУА, але й усе громадянство Дітройту.

Прощальну промову над домовиною сказала членка 5-го Відділу Анастасія Біповус, яка теж уклала жалобний вірш у пам'ять Покійної на її дорогу до Вічності.

Спи спокійно віддана членко СУА, хай американська земля буде Тобі легкою!

Павлина Будзоп

Ділимося сумною вісткою, що 29. травня 1976 року, відійшла від нас у вічність довголітня членка 49-го Відділу в Бофало, сл. п. **Анна з Колісників Руда.**

Покійна народилася в селі Розгадів зборівського повіту. Була вчителькою і завідувачкою в кількох селах Зборівщини. В школах, де була примусова польська мова навчання, вчила дітей по-українському, наражуючись на переслідування. Була глибоко релігійна і велика патріотка. Виховувала дітей в цьому дусі і багато її учнів згинули в рядах УПА чи Дивізії.

Покійна була жертвенна і обов'язкова членка, довгий час займала пост фінансової секретарки. Членство Відділу взяло участь в похороні і з прапором Відділу відправили покійну на вічний спочинок. Від Відділу попрощала покійну культ-освітня референтка пані Ніля Стецьків.

В глибокому смутку залишилась одинока донька, письменниця Леся Лисак.

Т. Душенко
секретарка 49 Відд. СУА

Замість квітів

В пам'ять бл. п. **др. Євгенії Єржівської** Почесної Членки Окружної Управи складає на Музей СУА 50.00 дол.

Окружна Управа СУА Північного Нью-Йорку

Замість квітів на могилу бл. п. **О. Теодоровича** складає на студентів у Бразилії 25.00 дол.

Союз Українок в Трой Н. Й.

В пам'ять бл. п. **Маркіяна Д. Коця** складає на Музей СУА 20.00 дол.

71 Від. СУА в Джерзі Ситі.

Замість квітів на могилу бл. п. **Маркіяна Д. Коця** мужа нашої членки складають 150.00 дол. на сироту стипендистку у Бразилії

Членки 71 Від. і Приятелі

В пам'ять бл. п. моїх Батьків **Марії і Якима Хандоги** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 100.00 дол.

Катерина Коленяк

В пам'ять бл. п. **Івана Банаха** складаю на Пресовий Фонд "НЖ" 5.00 дол. на Музей СУА 20.00 дол.

Членка 41-го Від. СУА в Філадельфії
Ангелина Банах

Замість квітів

У пам'ять сл. п. **Олени Лотоцької** складаю 200 дол. на поміч політичним в'язням.

Ганна Романчич-Ковальчук, Канада

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Козаченка** складаємо на Музей СУА одну цеглину 25.00 дол.

Дорогій Ірині Козаченко і Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Роман і Валя Гординські

В пам'ять бл. п. **Маріяна Д. Коця** складають на Музей СУА 20.00 дол. (через 71 Відділ СУА)

Оля і Олександр Напори

В пам'ять бл. п. **Олени Лотоцької** складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Лідія Придаткевич

Замість квітів на могилу бл. п. **Анни Наконечної** довголітньої, трудолюбної голови Відділу СУА в Лансінгу складаю на Пресовий Фонд 5.00 дол.

Марія Голуб Каламазу, Міч.

Замість квітів на могилу бл. п. **Василя Козаченка** незабутнього, доброго сусіда і приятеля, чкладаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

Дружині п. Козаченко покійного висловлюю глибоке співчуття.

Марія Ясінська з родиною

РІЧНІ ЗБОРИ

ОКРУГА СУА У КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО

Дня 7-го березня 1976 р. відбувся з'їзд Округи Огайо у Клівленді.

Голова Округної Управи М. Грушкевич відкрила з'їзд молитвою та просила хвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять Олени Лотоцької. Опісля привітала голову СУА Іванну Рожанковську і Катерину Мураль, почесну членку СУА і почесну голову Округної Управи.

Вибрано нову Управу в такому складі:

Марія Фаріон — голова, Марія Федак і Ольга Городиська — заступниці голови, Степанія Городиська — протоколярна секретарка, Оксана Павлик — кореспондентська секретарка, Розалія Головка — касирка, Ірина Кашубинська — архівар і адміністратор домівок.

Референтки:

Анна Завадівська — культурно-освітня, Леся Кусяка — зв'язків, Александра Ковальська — виховна, Марія Грабець і Джені Бокар — суспільної опіки, Емілія Воляник — пресова, Євгенія Дубас — організаційна, Мирослава Гук і Степанія Вільшанецька заступниці організаційної референтки.

Контрольна Комісія:

Марія Грушкевич — голова, Марія Дейчаківська і Марія Течер — членки, Юлія Тарнавська і Дарія Древницька — заступниці.

Емілія Воляник

пресова референтка

10-ий ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні загальні збори Відділу відбулися 29-го лютого 1976 р. На зборах була приявна делегатка Округної Управи Степанія Кохановська.

Вибрано таку управу: Ростислава Матла — голова, Олімпія Гайдучок — заступниця голови, Галина Гомзяк — секретарка, Галина Утриско — касирка. Референтки: Дозя Гарасевич і Марія Луців — організаційні, Оксана Рудакевич — імпредова, Наталя Мацьків і Стефанія Стерлак — культурно-освітні, Ірина Петрівська і Софія Шумська — суспільної опіки, Іванна Петик — пресова, Алла Завадівська, Богдана Макух і Осипа Филипович — господарські.

Контрольна Комісія: Наталя Лопатинська — голова, М. Мельник, Оля Маланчук, П. Чубата і П. Яемчишин — членки.

Іванна Петик

пресова референтка

13-ий ВІДДІЛ ІМ. УЛЯНИ КРАВЧЕНКО, ЧЕСТЕР, ПА.

Збори відбулися 1-го березня 1976 р. — Гостею була голова Округної Управи Лідія Дяченко. Вибрано нову управу в такому складі:

Голова — Лідія Кий, заступниця голови — Анна Мінчак, секретарка — Софія Мельник, касирка — Марія Карман.

Референтки:

Культурно-освітня — Ярослава Кобрин, організаційні Емілія Павлюк, Марія Венчак, суспільної опіки — Леонтина Мінчак, Анна Микита, Ірена Назаревич, господарські — Надія Баб'юк, Катерина Петик, Марія Комоновська, зв'язків — Анна Купчак, імпредова — Ірена Назаревич, виховна

— Лідія Грабова, фінансова — Ірина Кузик, пресова — Мирослава Зубаль.

Контрольна Комісія: Тетяна Стельмах, Надія Кізюк, Олена Горбова.

Мирослава Зубаль

пресова референтка

41-ий ВІДДІЛ ІМ. Л. УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори відбулися 25-го січня в 1976 р. в домі СУА. На збори прибула Голова Округної Управи Лідія Дяченко. Повстанням з місць і однохвилиною мовчанкою вшановано пам'ять померлої Почесної Голови СУА Олени Лотоцької та всіх померлих членок.

Відділ нараховує 17 членок, в тому почесними є:

Ангела Банах, Ярослава Галан, Марія Савчин.

Нова Управа Відділу:

Голова — Мирослава Белей, заступниця голови і секретарка — Наталія Вайда, касирка — Ірена Гельо. Референтки: організаційна — Віра Савчин, господарська — Ольга Дзюндзя, культурно-освітня — Марія Ганіна, суспільної опіки — Іванка Тимчук, пресова — Галина Бадуляк, Контрольна Комісія: — голова — Марія Ганіна, членки — Іванка Тимчук і Ольга Ковальчук.

Галина Бадуляк

пресова референтка

43-ий ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ,

Річні збори Відділу відбулися 12-го січня 1976 р. Нова управа: Ірена Мамчин — голова, Ірина Гаврилів — заступниця голови, Марія Куземська — касирка, Анна Максимович — секретарка. Референтки: Анна Олійник — організаційна, Наталія Перфецька — культурно-освітня, Надія Оранська і Лукія Гриців — імпредові, Марія Татарська — пресова, Анастасія Жилава і Каропина Кондор — суспільної опіки, Людмила Чайковська і Стефанія Кохановська — господарські. Контрольна Комісія: Марія Євсєвська, Дарія Кузьмович і Марія Угорчак.

Пресова референтка

ПРИСИЛАЯТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

МРІЄЮ НЕ НАЇСИСЯ

МАРІЯ ЖИЖКА

Горобець маленький на вишневій гілочці сидів... радісний, веселий і все по-своєму гомонів — "вишеньки поспіли... вишеньки поспіли!"... Унизу, під деревцем вишневим, прижмурих очі котик Мур, на горобця все поглядав — "а, це для мене буде тут обід"... Та горобчик крильцями махнув і геть... він з вишеньки злетів... Котик Мур побачив — гороб'ячий тут обман... Лишив він вишеньку... відчув образу... пішов геть, аж понад тинами тут він бачить — пожива — маленьке кроленя від норки недалеко... свіженьку травичку... щип та щип...

Кіт націлівся... "лише один зроблю стрибок і в моїх зубах буде кроля"... котик Мур приліг до травички, витягся, щоб додати собі сили... провів хвостом по травичці і скочив уперед... а маленьке кроленя, як наче не було... у норку тільки... шурх!

"А, ну ж піду до річки", подумав Мур. Ще він до берега не дійшов, як велика жаба зашаруділа у бур'яні. Котик зупинився, націлівся, а жаба тільки... плиг, та плиг... і з берега у воду шульди-бух... Котик зупинився, оглянувся навколо, потім в воду подивився, а там срібна рибонька... приліг кіт до травички, потихеньку до самого краю берега підсунувся, а рибка так близьенько до берега підплила — котіві ледве вуса на зачипає...

Тут котик кинувся на рибку та з крутого берега перевернувся, і у воду... шуль-бух!...

Насилу виліз бідолаха мокрий із води, пішов на сонечко сушитися, на тепленькій травичці уместився. Поблизу корова по траві пасеться... "На вечір молочка вона мені напитися дасть, бо вже я зголоднів".

Коровка до нього вже близько підійшла... і зі свіжої травички рогами, геть, ката зігнала.

"І тут не маю щастя", котик помурчав, огірчений пішов.

Тут, як з-під ніг, ховрашок з норки засвистів... Чи він ката злякався? А може він з ката сміявся?...

Далі він пішов, аж у садок, тут квочечка з курятками зустрілася.

Хотів їй котик Мур про всі свої незгоди розказати... та де там!... з розгону квочка скочила котові в очі... подумала, що кіт курчатка захотів і стала вона котика крилами і носом бити.

Кіт вискочив з-під злої квочки та й заховався під куші.

Сидів тихенько, нерухомо, а тут раптом миша пробігає перед ним... котик кинувся за нею, а мишка плиг... і в норку...

Котик Мур, ще з ранку, цілий день він мав невдачі... напевно через те, що дуже він ледачий...

МАЛЯРІ

Гей на горі, на горі
Малювали малярі.
Малювали малярі
І великі і малі.

Як великий розмашисто
Дерева малює з листом,
То малий той деревце
Та із листячком іще

Як той хату, то цей хатку
Як той міст, то цей кладку
Як той віз, то цей візочок
Як той дзвін, то цей дзвіночок

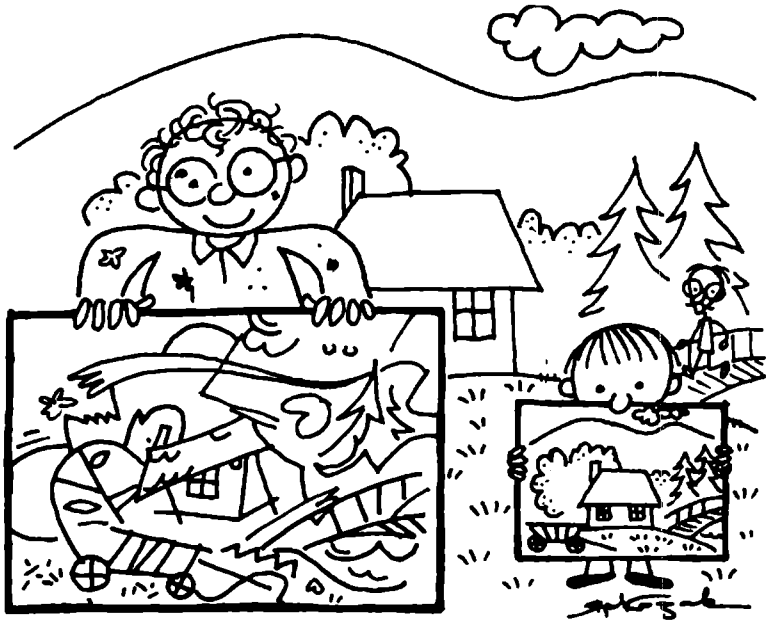

рис. Ярko Козак

Той великий на папері
Накреслив великі двері,
Задивився цей на татка
І малює вже дверцятка

Цілий день так малювали.
Той великий дужі скали,
А малий цей на кінці
Малесенькі камінці.

Та великий, як маленьку
Малювати став підпеньку,
То малий із того всього
Не малює вже нічого

ЕКО

НА УРОДИНИ

Що це за дівчатко,
Зачесане гладко?
Суконка новенька —
Це ж наша Оленка!

Довкруги дівчора,
Щебеті, розмова,
І квітки й дарунки,
Усе для Оленки.

Тортик спекла ненька,
Бо доня чемненька,
П'ять свічечок світять,
Складають привіти.

У цієї дитини
Нині уродини,
Заспіваймо, діти:
"На многії літа!"

Володимира Демус

рис. Ярko Козак

РІЧНІ ЗБОРИ

44-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. НЕВІДОМОЇ ГЕРОЇНИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Річні загальні збори Відділу відбулися 1-го лютого 1976 року. Представницею від Окружної Управи була Лідія Дяченко.

До нової управи ввійшли: Галина Царинник — голова, Марія Келлер — заступниця голови, Татяна Горащенко — секретарка, Зоя Капшученко — касирка.

Референтки: Таїса Єфіменко — суспільної опіки, Артемизія Никорович — організаційна, Христина Ярмоленко — господарська, Лариса Дончук — пресова.

Контрольна Комісія: Вікторія Бузань, Марія Терпелюк, Катерина Куряча.

Лариса Дончук

49-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БОФАЛЛО, Н. Й.

Річні загальні збори 49-го Відділу ім. Ольги Басараб відбулися 22-го січня 1976 р. До нової управи ввійшли: А. Макух — голова, Л. Стасюк — заступниця голови, Т. Душенко — секретарка, М. Паньків — касирка.

Референтками стали: Н. Стецьків — культурно-освітня і імпрезова, О. Салдит — організаційна, М. Дранка і Є. Ковтало — господарські.

Контрольна Комісія: Н. Фіглюс, Л. Гаврилук і О. Перейма.

Ліда Стасюк
голова

О. Перейма
секретарка

86-ИЙ ВІДДІЛ СУА

Річні загальні збори Відділу відбулися в лютому 1976 р. До нової управи ввійшли: Надя Кізіма — голова, Божена Ольшанівська — заступниця голови, Мирося Граб — секретарка, Ліда Цяпка — касирка. Референтки: Оксана Стеранка — організаційна, Слава Гіх — імпрезова, Ліда Гайдучок — культурно-освітня і зв'язків, Христя Бонакорсе — виховна, Слава Жеребецька і Марійка Полянська — господарські Люба Лапичак і Соня Темницька — суспільної опіки, Лариса Пенцак — пресова, Наталка Клапіщак — хронікарка.

Контрольна Комісія: Анна Твардовська, Дарка Долинська, Таня Лісінецька.

Лариса Пенцак

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА "ПРЕСОВИЙ ФОНД"

ЗА ЧАС ВІД ДНЯ 1 СІЧНЯ 1976 Р. ДО ДНЯ 30 ЧЕРВНЯ 1976 Р.

По 100 дол. — 22 Відділ СУА — Чикаго, 46 і 47 Відділ СУА — Рочестер, (з вечериць Червоної Калини), 70 Відділ СУА — Пассейк.

По 50 дол. — 56 Відділ СУА — Дітройт

По 46 дол. — 73 Відділ СУА — Бріджпорт.

В тому: По 3 дол. — Олександра Шуст, по 2 дол. — Анна Басюк, Марія Сорочка, Катерина Плаксіє, Емерія Руденко, Вірджинія Лак, Текля Галькевич, Анастасія Датценко, Марта Андрейко, Катерина Якимів, Марія Захарко, Стелла Домінгез, Анна Тарасюк, Ольга Сусл, Марія Сливінська, Анна Гомік, Романа Якимець, Євгенія Кириченко, М. Кобеля, Софія Максимюк, Ірина Федоронько, Микола Івашків, Василь Макійчик, Роман Стець, Роман Волошин.

25 дол. — 48 Відділ — Філядельфія

10 дол. — 64 Відділ СУА — Н.Й., 1 Відділ СУА — Нью-Йорк

По 50 дол. — Леся Гевко-Печко — Статен Айленд.

30 дол. — Е. Шкурат — Віловдейл.

По 25 дол. — др. Людмила Починок — Венесуела

По 10 дол. — Надя Новицька — Ст. Пол, Мін. Надя Мандрусак — Іст Орандж, Михайлина Мушак — Чикаго, Л. Хойнацька — Олк Форест, Ілл. Іванна Савицька — Джерзі Ситі, Іванна Бенцаль — Нью-Йорк, Ольга Сливка — Нью-Йорк.

По 9 дол. — К. Надяг — Канада, В. Стефанишин — Філядельфія.

По 8 дол. Марія Блаженко — Кліфтон.

По 7 дол. — Марія Фединак — ДеМотте, Індіана, Я. Хархаліс — Канада, Лідія Лемішка — Балтімор, М. Сміяк — Канада.

По 6 дол. Дарія Нагніт — Канада, Слава Гребеняк — Ловдонвіл — Н. Й. Текля Приймак — Канада, Марія Вислоцька — Ірвінгтон, Іванна Левицька — Канада, Лариса Погорецька — Джерзі Ситі, Ольга Мартинюк — Чикаго, Марія Булавка — Балтімор, Катерина Бук — Гантер, Олена Блавацька — Балтімор, Стефанія Фур — Клівленд, Евдокія Барнич — Дітройт, Осип Коропей — Павтокет.

По 5.35 дол. — Марія Кузьма — Сиракюзі.

По 5 дол. — Е. Дмитрів — Парма, О Марія Семанчук — Чикаго, В. Величко

Джерзі Ситі, Осипа Черник — Бронкс, Н. Й. Я. Панчук — Чикаго, Ольга Кузів — Мічеген, С. Скоцень — Канада, Анна Маньовська — Ньюарк, Віра Мазяр — Майпелвуд, Н. Дж., Н. Винницька — Канада, О. Крайківська — Едмонтон, Михайлина Чайківська — Філядельфія, Лідія П'ясецька (зворот гонорару) — Йонкерс, Галина Чернобицька (зворот гонорару) — Асторія, Олександра Різник — Нью-Йорк, Ольга Решетило — Ляйма, О.

По 4.50 дол. — Христина Лукомська — Дітройт

По 4 дол. — Анна Столяр — Клівленд, Марія Семків — Чикаго, Анна Вацлавська — Форест Гілс, Н. Й.

По 3 дол. — Марта Караман — Лендсдел, Па., Я. Стефанишин — Філядельфія, Андрій Баранник — Вестерлес, Масс., Марія Даниш — Нью-Йорк, Ольга Городинська — Парма, О. Г. Гарасимчук — Нью Гейвен, Олена Кусий — Фльорида, Ірина Кушмелін — Канада, Миколая Долинська — Ірвінгтон, Павля Веприк — Канада, Людмила Середюк — Трентон, Стефа Цегельська — Парма, О., Софія Мельник-Федак — Люксембург, М. Васлядинська — Парма, О., Н. Н. — Нью-Йорк, О. Копачівська — Канада, Богданна Михайлів — Бетлегем, Па.

По 2 дол. — Ольга Денисенко — Кергонксон, Олена Площанська — Кліфтон, Анна Тимків — Філядельфія, Ляриса Музичка — Кентон, Марія Теслиг — Канада, Анна Курилів — Канада, Надя Бігун — Майпелвуд, Ольга Пшоняк — Канада, Ірена Кашубинська — Парма, О., Дарія Сірко — Парма, О., Ірена Падох — Нью-Йорк, Анна Алиськевич — Глен-Ков, Христина Воевідка — Енгельвуд, Марія Овчинник — Гайлянд Парк, Анастасія Хариш — Іллиной, Жуковська — Омеляна Рогожа — Бруклін, С. Данко — Нью Гейвен, О. Ляска — Воррен, Лена Басюк — Форест Парк, Іл., Зеня Кузеля — Рочестер, М. Гуцаль — Чикаго, Олена Карпак-Бенцаль — Міннеаполіс, Анна Івашко — Маямі, Г. Король — Ірвінгтон, Ольга Кіфяк — Нью-Йорк.

По 1 дол. — Ольга Курчак — Іст Медов, Н. Дж., Євгенія Кекіш — Нью-Йорк, Аркадія Стебельська — Юлія Клюковська — Чикаго, Софія Когут — св. Клер Шор, Д. Василашук — Філядельфія, Марія Мудрак — Бруклін, Іванна Яремко — Клівленд, Стефа Луків — Ірвінгтон, Оксана Рак — Нью-Йорк, Ірина Комар — Нью-Йорк, Ірина Захарко — Берлін, Конн., Мирослава Савчак — Лонг Айленд Ситі, Ольга Балабан — Річмонд Гіл, Н. Й., Софія Копистинська — Євгенія Олексів — Люба Михалевич — Нью-Йорк, Ліда Закревська — Нью-Йорк, Марія

Томоруг — Нью-Йорк, Ірена Куровицька — Нью-Йорк, Іванна Осідач — Кергонксон, І. Городиська — Чікаго, Ірена Жуковська — Нью-Йорк, Ксеня Луцька — Вудсайд, О. Середюк — Трентон, А. Дикий — Бронкс, Євгенія Миска — Чікаго, Оксана Калиновська — Балтімор, Люба Раковська — Бронкс, Володимира Івануса — Нью-Йорк, Марія Карпевич — Нью-Йорку, Христина Навроцька — Квінс, Іванна Джус — Блюмфілд, Евстахія Шуган — Джерзі Сіті, Анна Пекельна — Канада, Марія Левицька — Статен Айленд, Марія Леванісова — Нью Джерзі, Варвара Білинська — Лос Анджелос, Ліда Андрусишин Нью-Йорк, Іванна Сивий — Карнеґе, Па., Анастасія Жилава — Філядельфія, Магдаліна Квас — Кергонксон, Марія Рудницька — Нью Гейвен, Марія Заборська — Філядельфія, Марія П'ятка — Нью-Йорк, М. Домченко — Чікаго, Зеновія Бервицька — Бруклін, Ірена Костів — Лонг Айленд Сіті, Емілія Гурд — Іст Медов, Ніна Раковська — Клівленд, Ірена Мельник — Нью-Йорк, Софія Кульчицька — Чікаго, Стефанія Євчук — Нью-Йорк, Анна Сафіян — Нью-Йорк, Ольга Гаецька — Нью-Йорк, Христина Маєвська — Бронкс, М. Франко — Ньюарк, Ніна Більчинська — Нью-Йорк, Марія Дунець — Торонто, Анна Зелік — Нью-Йорк, В. Федорів — Ракі Рівер, Стефанія Пурій — Нью-Йорк, Марія Ржепецька — Н. Й., Стефа Салдан — Нью-Йорк, Юлія Федорович — Асторія, Надя Гафткович — Гартфорд.

Докінчення: Тридцять два роки.

— Який символічний дарунок від вужчої батьківщини, — сказав замляк-соборник. — Розділімо, дорогий друже, це євшан-зілля на рівні частини, може його запах пригадає нам колись нашу рідну Галилею...

Стерте на порох євшан-зілля з Ужоцького перевалу зберігалось в мене в коверті ледве півтора року, поки не загубив його вкупі з вишиваним рушником, дарунком сестри, та з іншими дорогими пам'ятками, втікаючи з лікарні в Грацу, на провесні, 1945-го року. Але ж не стерся та й ніколи не затреться в пам'яті незабутній світанок 24-го липня 1944 року, а скоцюрблені постаті пастушків на шкарпі виростають в піднебесся, як граничні башти, як сторожеві камені нашої трагічної Землі, що стояли непорушно в очікуванні майбутнього, у той час, коли "панство люфтове" виїжджало на короткі, як йому здавалося, "вакації"...

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212). Адреса: 108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ

ЛИПЕНЬ

- без дати Чайний вечір для перших українських імігрантів в Мінесоті 16 Відд. Міннеаполіс, Мін.
- 3-го "Історичний одяг українки" — показ на 200-ліття Америки" в Рокефелер Сентер 64 Відд. Н.Й.
- 17-18-го "Історичний одяг українки" показ в музеї натуральної історії — Нью-Йорк 64 Відд. Н.Й.

СЕРПЕНЬ

- без дати Пікнік "Союзняки з родинами" 102 Відд. Гемонд Мунстер, Інд.
- 22-го День Союзняки на Союзівці Окр. Управа Н.Й.

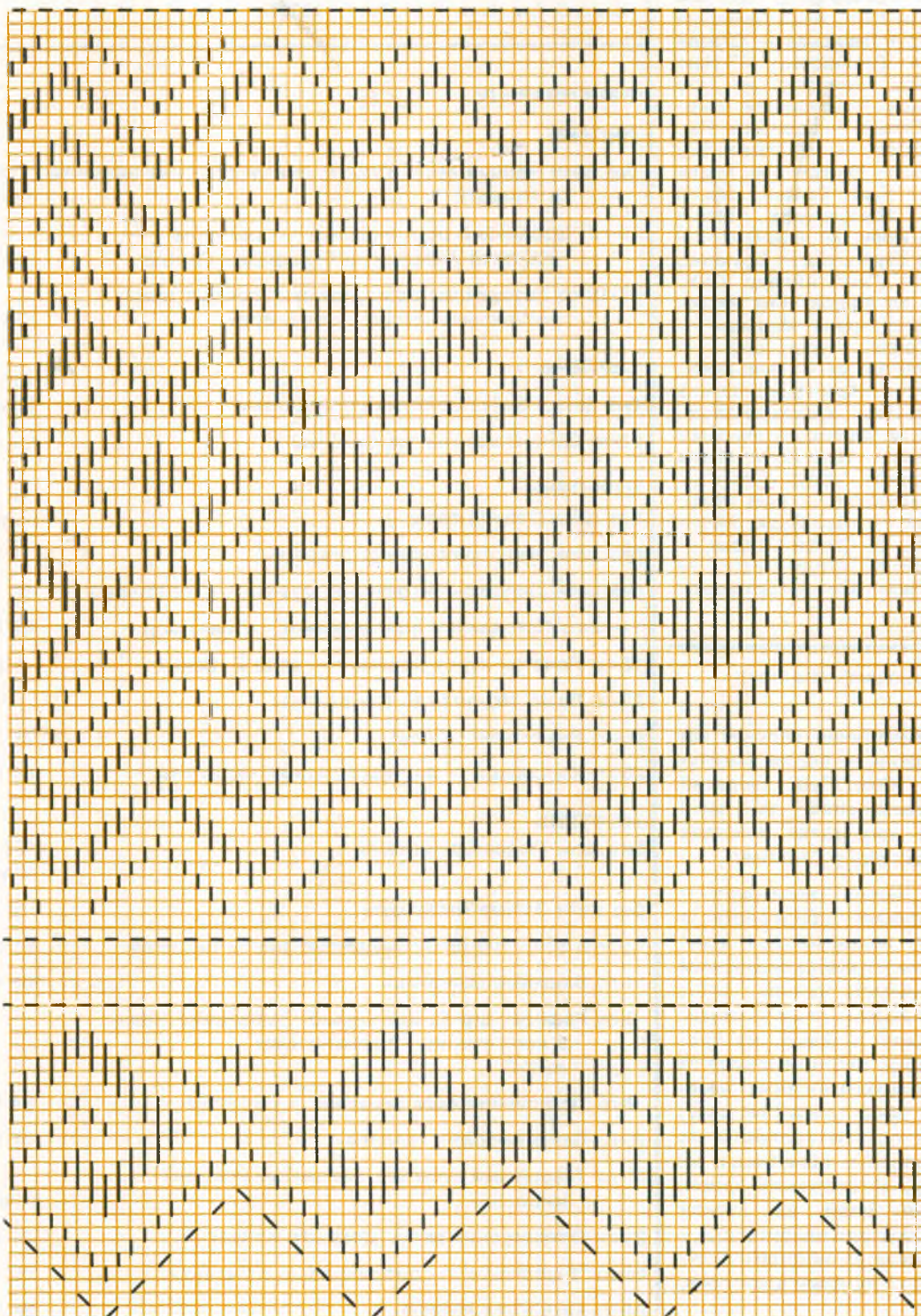
ВЕРЕСЕНЬ

- без дати Осінній базар 16 Відд. Міннеаполіс, Мін.
- без дати Вечір українських опереток 22 Відд. Чікаго
- без дати Доповідь "Українська музика" — Майстерно 105 Відд. Ст Айленд
- 11-12-го "Історичний одяг українки" — Балтімор 64 Відд. Н.Й.
- 18-го Початок курсу мережок — веде Е. Вацик 1 Відд. Н. Й.
- 25-го Вечір 100-ліття В. Стефаніка 71 Відд. Н.Й.
- 26-го Вечір пісні і Слова 86 Відд. Ньюарк
- 26-го Кольорама — виставка дитячої творчості 102 Відд. Гемонд Мунстер, Інд.

ЖОВТЕНЬ

- без дати Літературний вечір 105 Відд. Ст Айленд
- 2-3-го 200 і 100 ліття "Українські дні" в Бетлегем 91 Відд. Філядельфія
- 9-го Вишивані вечериці 101 Відд. Чікаго
- 9-го Реферат д-р С. Карпінської "українська жінка в політичному і літературному житті" 1 Відд. Н.Й.
- 9-го "Історичний одяг українки" в Бетлегем 64 Відд. Н. Й.
- 16-го Вечір молодих талантів 82 Відд. Н.Й.
- 17-го Товариська зустріч з виставкою молодих мисткинь 84 Відд. Чікаго
- 24-го Літературний вечір: Діма і Л. Коленська 21 Відд. Н.Й.
- 24-го "Білосніжка" — дитячий вечір з Пасейку 86 Відд. Ньюарк
- 24-го Китайська лотерія 28 Відд. Ньюарк

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Вставка жіночої сорочки з Гуцульщини — вишита низом